65ste Jaargang No 5425 — DAGBLAD — Zaterdag 15 Mei 1948

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt niet op Zon- en feestdagen. Abonnementsprijs Curaçao en Bonaire f 2.—, Aruba, Suriname en de Bovenwindse Eilanden f 2.50, buitenland f 3.— per maand, bij vooruitbetaling. Advertentieprijs f1.— per cm. kolomlengte.

Uitgave van de Paulus-Drukkerij te Curaçao, Directeur A. C. Beerman. Adres voor directie, redactie en administratie: Conscientiesteeg 27. Postbus no. 80, telefoon Directie en Administratie no. 1550, Redactie no. 1858.

Agent voor Aruba, Oranjestad, J. E. Croes, Nassaustraat 376; voor Aruba. San Nicolas, G. D. Hofstee. Bankiers, Hollandsche Bank Unie, N.V., Maduro & Curiel's Bank, beide te Willemstad, Curaçao, Nederlandse Crediet-bank N.V., bijkantoor te Venray (Nederland).

Israël begon een nieuw leven

Tel Aviv door vliegtuigen aangevallen

Arabische legers invaderen het Heilig Land

De Verenigde Staten van Noord Amerika erkennen Israël

De Joden hebben een onafhankelijke Joodse staat geproclameerd; de eerste Hebreeuwse natie in 2000 jaar. De Hoge Britse Commissaris heeft het Heilig Land verlaten. Ruim 31 jaren heeft Engeland het bewind gevoerd over Palestina. De Tijdelijke Joodse regering heeft een verklaring afgelegd van de onafhankelijkheid van de Joodse Staat. De Joodse verklaring zeide dat dit volk in de toekomst een vrij leven zou kunnen leiden, den mens waardig.

Tevens wordt er een beroep gedaan op alle Joden teneinde bij te dragen tot de verwezenlijking van de Staat. De aandacht wordt gevestigd op het feit dat een erkend lichaam, de Uno, in een algemene vergadering besloten heeft, dat de Joden een vrije staat zouden krijgen in Palestina. Er wordt gerekend op uw aller steun, teneinde met geweld deze verdeling tot stand te brengen, aldus een alinea in de Joodse verklaring.

„Het land Israel is de geboorteplaats van het Jodendom", aldus de onafhankelijkheidsverklaring van de Jodenstaat. Het is hun geest, hun godsdienst en nationale identiteit gevormd. Hier werd de grondstenen gelegd van de Joodse beschaving en cultuur. Hier ontkiemde hun universele betekenis. Hier schreven zij de Bijbel, welke aan de wereld is aangeboden.

In de verklaring wordt gesproken over de eeuwenoude strijd der Joden tegen de buitenlandse indringers, alsmede het ideaal van hun voorouders. Er wordt de aandacht gevraagd voor het eerste Zionisten Congres gehouden in 1897 onder leiding van Theodore Herzls, de ziel van de Joodse staat.

De Israelitische regering onder leiding van David Ben Gurion deed een beroep op de Arabieren die in de Joodse Staat leven, hun verzoekende op vredelievende wijze te helpen bij de opbouw van deze nieuwe staat onder toezegging van dezelfde staatsburgerlijke rechten. Wij bieden gelijkheid en vriendschap aan alle omliggende staten.

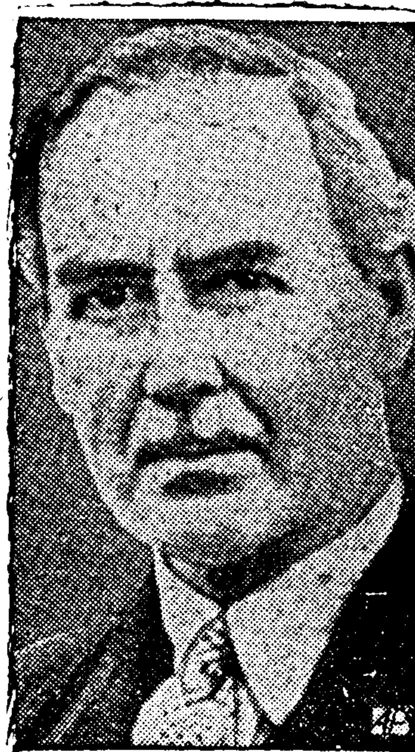
Ons beroep gaat uit naar alle Joden van de gehele wereld, opdat zij zich met ons verenigen in de grote strijd ter verwezelijken van de droom der generaties.

De verklaring zegt dat de grondwet voor deze nieuwe staat door de constituerende vergadering zal worden opgesteld en dat dit zou geschieden voor October 1948. In de proclamatie staat geschreven dat de nieuwe regering zich zou baseren op de grondbeginselen van het charter van de Uno.

ZIONISTISCHE STAAT GESTICHT.

De Joden riepen de nieuwe Zionistische Staat van Israël uit. Een staat wier grondgebied omgeven is door prikkeldraad en omsingeld is door dreigende Arabische legers. In Tel Aviv, de voornaamste stad van de nieuwe Staat, werden voorzorgsmaatregelen getroffen tegen luchtgevaar, terwijl het oude verlangen van de Joodse voorvaders gedurende 2000 jaren werkelijkheid werd. De spanning steeg bij het naderen van het middernachtelijk uur. De Hoge commissaris voor Palestina sir Alan Cunningham verliet al eerder op de dag het Palestijnse grondgebied en begaf zich aan boord van een kruiser, die precies bij 12 uur des nachts het anker zou lichten. Cunningham werd uitgeleide gedaan door de Joodse burgemeester van Tel Aviv en de arabische vice-burgemeester van Haifa. Bij zijn inscheping klonk de sombere muziek der doedelzakken. De ceremonie van het uitroepen van de Joodse Staat duurde slechts een uur. Minister president David Ben Gurion las de proclamatie voor in het bijzijn der leden van de voorlopige regeringsraad.

De Arabische Liga zal geen eigen Staat in Palestina

sir Alan Cunningham

stichten. De Haganah berichtte gisteren reeds dat Syrische troepen reeds in het Noorden van Palestina zijn en dan aanvallen. Egyptische troepen liggen in het Zuiden in de woestijn. De troepen van Transjordanië en Irak rukken op naar Palestina. De regering van Israël deed een beroep op de Arabieren, die in de Joodse Staat leven om terug te keren naar de wegen des vredes en hun deel te nemen in de ontwikkeling van de Staat als gelijke en loyale burgers.

ERKENNING GEZOCHT

De nieuwe Joodse Staat van Israël zal onmiddellijk de erkenning vragen van alle Staten, die leden zijn van de Uno, aldus zeide een lid van het Joodse Agentschap. Lokker, die reeds twintig jaren lid is van de uitvoerende Raad van het Joodse Agentschap zeide op een persconferentie: wij zoeken de onmiddellijke erkenning van onze nieuwe Staat van Israël en wij bieden onze vriendschap aan alle landen aan. Lokker zeide, dat het doel van de nieuwe Joodse Staat is om eenheid in geheel Palestina te bereiken.

BIJ DE TERUGTREKKING

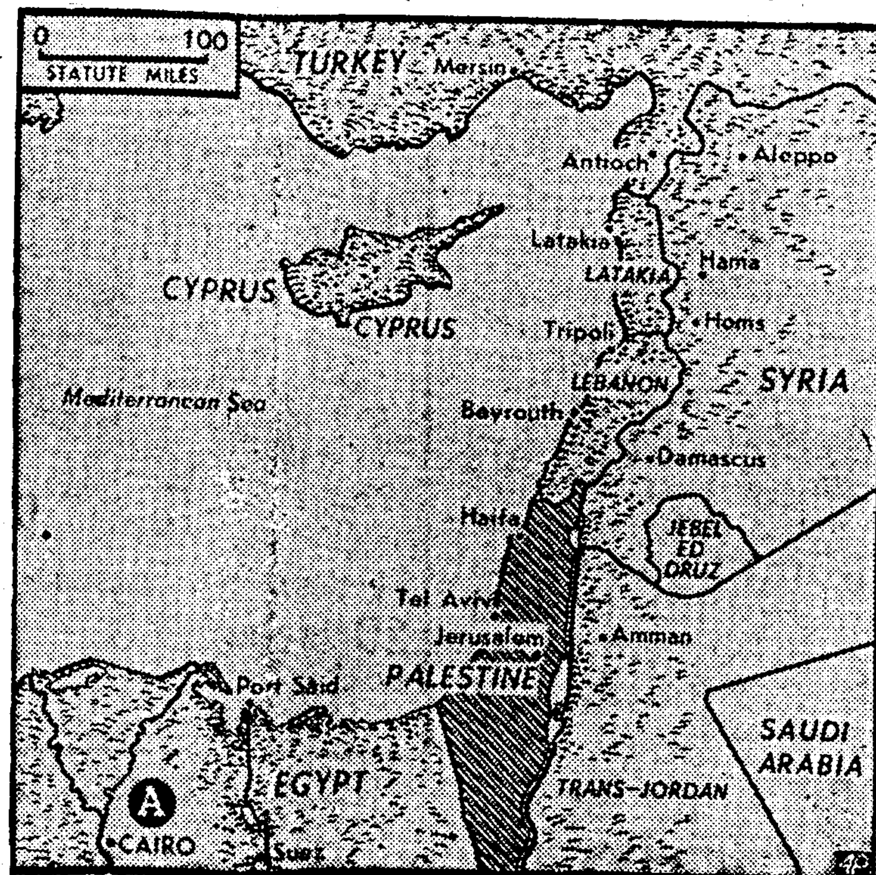
In het Lagerhuis gaven de conservatieve leden de vrees te kennen dat bij de beëindiging van het Brits mandaatschap over het Heilig Land er nieuwe uitbarstingen zullen komen, waarbij dan ook de achter blijvende Britse troepen bij betrokken zullen zijn. Enkele leden suggeren dat op het ogenblik dat de Britse militaire controle zal ophouden te bestaan de immigranten in zwermen naar Palestina zullen gaan.

Tevens voorspelden zij dat bij de terugtrekking der Britse troepen er vermoedelijk botsingen zullen ontstaan tussen de Britten en de Joden alsmede de Arabieren.

De Britse Minister van Defensie A.V Alexander hield een pleidooi waarin hij de Britse politiek inzake Palestina verdedigde. Hij zeide dat er reeds maatregelen getroffen zijn teneinde het hoofd te bieden aan al deze gesuggereerde problemen. De Britse Minister zeide dat de Britse strijdmachten over land — zee en in de lucht doelmatig zijn om de evacuatie verrichtingen te voltooien. De Britten zijn voornemens voor 15 Augustus al hun troepen uit het Heilig land terug te trekken.

VAARWELREDE VAN SIR ALLAN.

In zijn vaarwelrede. welke Sir Allan Cunningham voor

Israël temidden der Arabische nabuurlanden.

de radio van Tel Aviv gehouden heeft ter gelegenheid van het vertrek der Britse troepen in verband met het neerleggen van het Brits mandaatschap over het Heilig Land, deed hij een beroep op de Arabieren en de Joden om een vredelievende oplossing te zoeken.

Cunningham zeide: „Het is duidelijk dat de Arabieren zowel de Joden beiden veel kunnen bijdragen tot het verlichten van elkanders leed. Het kan niet buiten beschouwing gelaten worden dat in de toekomst deze twee bevolkingsgroepen gemeenschappelijke belangen zullen hebben en dat daarom een onderlinge verstandhouding ten zeerste aan te bevelen is.

In zijn vaarwel boodschap zeide Allan: „In onze harten blijft de wens van een „goodwill" samenwerking voortbestaan.

De vriendschapsband zal moeten herleven tussen de Britten, Joden en Arabieren. Dit zou veel kunnen bijdragen voor de toekomst dezer landen.

DE STRIJD BEGONNEN.

De nieuw opgerichte Joodse Staat Israël begon de strijd om het bestaan. Het Joodse leger maakte reeds bekend, dat Israël voordat het tien uren oud was, reeds aangevallen werd door vliegtuigen Tel Aviv, de hoofdstad, werd deze morgen tweemaal door vliegtuigen bestookt.

De Haganah zeide, dat tenminste een vliegtuig werd neergeschoten. De piloot, een Egyptenaar, werd gevangen genomen. Bommen werden geworpen en de doelen op de grond met machinegeweervuur beschoten. De aanvallen kwamen met een tussentijd van drie uren.

Vroegere berichten zeiden, dat aan de eerste aanval drie of zes lichte vliegtuigen deelnamen. Een persoon werd gedood en zes gewond.

In Haifa zeiden de leiders van de onafhankelijksbeweging, dat zij de Haganah-radio hadden horen rondroepen, dat Jerusalem in handen van de Joden was. Dit bericht werd op geen enkele wijze bevestigd. Bij de eerste luchtaanval vielen verschillende bommen naast de electriciteitsfabriek.

De aanvallende vliegtuigen werden onofficieel beschreven als spitfires. Zij vlogen laag, doken en wierpen zes bommen op de hoek van het vliegveld te Tel Aviv nabij het krachtstation. Arbeiders op het vliegveld zeiden, dat Joodse gevechtsvliegtuigen ze verdreven.

Personen, die in de buurt waren zeiden te geloven, dat de ongelukken veroorzaakt werden door een bom, die in een klein gebouw sloeg. Tel Aviv was de gehele nacht verduisterd. De sirenes klonken niet.

Egypte maakte bekend, dat zij een leger naar Palestina gestuurd heeft. De Haganah zond hierop troepen naar de grens om de aanval af te slaan.

Uit Cairo komt het officiële bericht, dat de Egyptische luchtmacht boven Tel Aviv vloog en strooibiljetten liet vallen in het Arabisch, Engels en Hebreeuws gesteld, waarin de Joodse overgave geëist wordt.

NIEUWS IN HET KORT.

— President Truman erkende de nieuwe Joodse Staat Israël.

— In Israël werd de militaire censuur ingesteld.

— De Russische pers gaf geen commentaren over de Palestijnse quaestie.

— De bijzondere Algemene Vergadering van de Uno werd gisteren gesloten. Het enige resultaat is, dat de vijf grote mogendheden iemand zullen kiezen, die als middelaar in het Heilig Land moet optreden.

— Guatemala volgde het voorbeeld van de Verenigde Staten van Noord Amerika en erkende Israël.

Recht tot het Hart

Wie alles ernstig neemt, neemt de ernst niet ernstig.

Waar „zou het inzitten ?

Palestina is een klein land. Een land dat niet gezegend is met een overvloed van natuurlijke bronnen. Dit land is grotendeels onontgonnen en slechts met vele opofferingen en met de zweet des aanschijns kan men er iets uit de bodem halen. Waarom dan deze heftige aandrang naar een nationaal tehuis en dat nog wel in Palestina? Hoe komt het dan, dat toen ik in 1946 een bezoek bracht aan het kamp voor ontheemde personen in Belsen, (Duitsland) een groep Joodse meisjes en jongens naar mij zijn gekomen en zeiden dat zij in geen geval wensten terug gestuurd te worden naar hun land? Deze jongens en meisjes waren allen alkomstig van Polen. In koor zongen zij: „Wij willen naar Palestina". Toen ik hen vroeg, aldus De Witt MacKenzie die ons van zijn ervaringen het een en ander vertelt, of zij dan boeren wilden worden, antwoordden zij: „Het kan ons niet schelen wat wij doen moeten, als wij maar in Palestina komen."

In ieder geval heb ik uit mijn ervaringen kunnen constateren dat het waar is dat de Joden allen Palestina als hun nationaal tehuis beschouwen. Dit immers gaat reeds 4000 jaren op. Sinds de patriarch Abraham uit Mesapotamie Canaan immigreerde hebben de Joden zich verpand aan Palestina als hun vaderland. Vele orthodoxe Joden zullen dolgraag in Palestina begraven willen worden, indien dit maar enigszins mogelijk zou zijn.

Het is logisch te begrijpen dat de Joden van Noordamerika en andere democratische landen niet naar Palestina zullen vertrekken om zich aldaar te vestigen.

Dit klein land biedt nog steeds gelegenheid tot onderdak aan duizenden Joden die door Hitler agressie uit hun landen verdreven werden. Het Joodse volk in de landen alwaar het Hitlerisme de scepter zwaaide werd constant achtervolgd.

Heeft U ooit de Oost Europese steden bezocht alwaar de Joden in Getto's zijn ondergebracht? Ik wel. Ik heb de levensomstandigheden in dergelijke plaatsen gezien en het is meer dan vreselijk.

Niet alleen de levensomstandigheden zijn er beroerd, doch dikwijls worden de Joodse kwartieren aangevallen door benden die nog altijd de rassenhaat in zich hebben.

Hieruit blijkt dus dat de Joden een nieuwe staat in Palestina wensen als een soort toevluchtsoord. Volgens mij bestaat er nog een andere reden, nl., de trots om ook Hebreeuwse Koningen te zien in het land waar eens de grote koningen Saul en David de scepter zwaaiden.

Het ligt voor de hand dat er nog meer oorzaken verscholen zitten achter het verlangen der Joden. Het feit bv.

dat de Arabieren in het Heilig Land de meerderheid vormen is ook al een ongunstige factor. Dit is trouwens juist de reden waarom de Arabieren zich fel verzetten tegen het verdeelplan voor Palestina.

Heden is er een eind gekomen aan het Brits mandaatschap over Palestina. Dit kan betekenen een eind van de bloedige strijd tussen de Joden en de Arabieren, doch het kan ook ten gevolge hebben dat er een ernstige toestand geschapen wordt alvorens men ot een oplossing komt.

De Uno is steeds doende een oplossing te vinden voor dit conflict. Immers de bedreigingen zijn er dat dit conflict zich zou kunnen verspreiden tot een wereld kwestie.

Intussen mobiliseren de Joden in Palestina al hun krachten. Zowel de mannen en vrouwen die eens een militaire training genoten hebben, zijn thans door militaire autoriteiten onder de wapenen geroepen. Dit is geschied uit voorzorgsmaatregel tegen de bedreigde invasie der omliggende Arabische landen.

Tegelijkertijd hebben de zeven Arabische landen van de Liga een „burgerlijke administratie" in het leven geroepen. Dit lichaam zou te zamen met de bezettende autoriteiten der Arabische legers het beleid voeren.

Dit is de toestand waarin Engeland het Heilig Land achter laat, nadat de Britten op alle mogelijke wijze gepracht hadden zowel de Joden als de Arabieren tevreden te stellen.

omvang van dit geheim op geen wijze omvatten of maar met woorden benaderen.

Het is voor dengene, die de historische ontwikkeling der laatste jaren heeft gevolgd en daarin de grote lijnen proeft na te speuren, een markant verschijnsel, dat de wereld zich meer en meer af gaat wenden van het geestelijk denken en algemeen pure materialistische en het Christendom vijandige levensbeschouwingen gaat aanhangen.

In onze maatschappij is van alles te veel, maar van de liefde is er te weinig.

Daarom komt het te vele niet tot zijn recht. Er is genoeg op de aarde om allen te doen genieten van de vruchten der schepping, maar slechts de liefde kan dit genot aan allen duurzaam verzekeren en er is geen liefde genoeg.

Staatkundige dwang kan dit vraagstuk niet oplossen. Ook staatkundig overleg schiet to kort, zelfs menselijke wijsheid is onvoldoende om het geluk te verzekeren. Alleen de liefde kan volstrekt gelukkig maken.

Wanneer wij bidden om de H. Geest bidden wij om liefde, die volstrekt gelukkig maakt. Dit is het geheim van Pinksteren, een stralend geheim van ondoorgrondelijk licht.

Pinksteren

De nederdaling van God de H. Geest, de stichting der eerste Christengemeente te Jerusalem en het eerste openbare prediken van het H. Evangelie, ziedaar de drie ingrijpende wereldfeiten, welke wij herdenken op de dag van morgen.

Het is inzonderheid het feest van God de H. Geest, de derde persoon der H. Drievuldigheid, één in wezen met God de Vader en de Zoon.

Op het eerste Pinksterfeest daalde de H. Geest zichtbaar over de apostelen neder in de gedaante van vurige tongen, wij! zij door predikink hun legersambt hadden te vervulen, om te verlichten, te verwarmen, te zuiveren en te ontvlammen in liefde tot God en de mensen. Het is het Hoogfeest der Goddelijke liefde. Aan de H. Geest wordt de heiligmaking toegeschreven, zowel van de gehele kerk als van hare gelovigen ieder afzonderlijk. De H. Geest houdt nl. de Kerk staande tegen alle aanvallen, die haar bestormen in de loop der tijden; Hij bindt hare eenheid onverbreekbaar samen; Hij bant de onwaarheid van haar weg en bestuurt haar in het onderwijs der waarheden.

Hierover nadenken betekent: zich verdiepen in een vergezicht van de Katholieke geloofsleer, waar het menselijk denken zijn grenzen heeft. Wij kunnen de

MADURO SONS — ZEELANDIA.

Maandagmorgen 9.30 zullen de Maduro Sons op het Rif Stadion tegen Zeelandia een vriendschappelijke wedstrijd spelen. De opstelling der beide elftallen zijn:

Maduro Sons: Riley, doel; Boom en Rosberg, achter; Julio, Barkmeyer en Challi, midden; Filoy, v. Hesteren, Veeris, Job en Angel voor.

Zeelandia: N. Rumai, doel; Edmunds en Henriquez, achter; Wanopa, Paulette en Lionarons, midden; M. Faulborn, Davelaar, C. Faulborn, Blume en Hoyer voor.

Wij doen een algemene invitatie toekomen aan alle kantoren, om deze wedstrijd bij te wonen.

— De Haganah maakte bekend, dat de Joodse dorpen Gesher, Astot en Shaar langs de Transjordaanse grens gelegen deze morgen beschoten werden.

— De Joden bezetten alle stellingen in Jerusalem, die eerst in bezit waren van de Britten.

Heden om 9 uur in den Here overleden in het Sanatorium

Eligius Berkenveld

De teraardebestelling zal plaats vinden op Zondag 16 Mei om 10 uur v.m. vanuit het sterfhuis Berg Altena 49.

Familie Berkenveld—Gardeslen.

Langs deze weg geven wij kennis van het overlijden van ons trouw medelid

ELIGIUS BERKENVELD

na te zijn voorzien van de Laatste HH. Sacramenten.

Hij ruste in vrede.

De „Sor. Kath. Kring „SINT ALOYSIUS"

De Raad van Beheer der Stichting Welvaartsplan Nederlandse Antillen 1946 roept

SOLLICITANTEN

op voor de betrekking van Directeur van het Welvaartsplan bureau. Gegadigden moeten de leeftijd van 30 jaar hebben bereikt, economisch en/of technisch geschoold zijn en in staat zelfstandig te kunnen werken. Te verwachten bruto salaris: f. 10.000.-- tot f. 15.000.-- afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring. Doctorandi in de economie en ingenieurs genieten de voorkeur.

Sollicitaties te richten voor 28 Mei a.s. aan de Voorzitter der Stichting: L. F. BOUMAN, p/a K.L.M., alhier.

ONTMASKERD

37

„Brave hond, Satan", hoorde hij de stem roepen.

Baron Veseloffsky. De schurk zo utoch zijn zin niet krijgen, al dacht hij dat... Met een laatste wanhopige krachtsinspanning, waarbij hij zijn tanden tot brekens toe op elkaar klemde, slingerde hij de wolfshond van zich af. Met een doffe pof stortte het dier, jankend van pijn neer. De zware kop zakte achterover, nog een laatste krampachtige stuiptrekking, toen blee het roerloos liggen.

Ook Stevenson viel. Het enige, waar hij in die ogenblikken aan gedacht had, was: het bloeddorstige ondier, dat hem wille verscheuren, van zich af te schudden. Hij vergat het nog grotere gevaar dat achter hem lag. Zijn linkervoet gleed uit — en vond geen steunpunt meer. Hij voelde zich vallen, al dieper en dieper, in steeds grotere vaart.

Hij had er geen idee van, hoe diep hij viel, maar plotseling kregen zijn wild rondtastende handen houvast.

Zijn vaart was gestuit; hij viel nu niet meer. Een weldadig gevoel van rust kwam over hem, en tengevolge van de ontzettende inspanning verlangde zijn lichaam naar slaap. Al zijn angst en zorgen verlieten hem. Het was hem, aslof hij langzaam aan het bewusteijn ging verliezen. Hij was doodmoe en de slaap overmande hem.

Het was nog vroeg in de morgen, toen hij wakker werd. Hij lag uitgestrekt op een plat stuk rots, dat uitstak uit de geweldige bergklip en waarop hij — dat was zijn redding geweest — in zijn val was terecht gekomen. De huid was op sommige plaatsen van zijn handen gescheurd en het bloed liep er nog uit.

Hij keek om zich heen en zag, dat hij als door een wonder aan een vreselijke dood ontsnapt was. Een paar honderd voet in de diepte onder hem staken een aantal scherpe rotspunten uit zee omhoog, waarop zijn lichaam, als het niet in zijn val was gestuit geweest, in stukken zou zijn gereten.

Voorzichtig begon hij een onderzoek in te stellen naar de opgelopen kwetsuren. Hij had wel een been kunnen breken en zich niet kunnen bewegen van pijn. Maar behalve enkele lelijke kneuzingen, was hij er wonder boven wonder goed afgekomen.

Liggend op het uitstekende rotsblok, waarop hij was terecht gekomen, keek hij uit over de zee. Op enige afstand van de kust lagen in de vroege ochtendzon een aantal kleine eilandjes te schitteren. Een daarvan moest hij trachten te bereiken, dacht hij. Nu het licht geworden was, zou de Baron wel op eoek gaan naar zijn — Jimmy's — lijk; misschien bracht hij nog wel een paar andere wolshonden mee, om de twee gesneuvelde te vervangen. Hij begreep nu, wat zijn geheimzinnige vriend bedoeld had. Het water zou de honden het spoor doen kwijtraken. Op het dichtstbijglegen eilandje, dat op die afstand niet groter leek dan een groot rotsblok, zou hij kunnen uitrusten en kalm nadenken over wat hem verder te doen stond. Hij zou zich door dien schurk van een Veseloffsky, met zijn eeuwige glimlach en zilveren stem, niet laten kisten......

Weer begon de schemering in te vallen. Honger en het vaste besluit, om op de een of andere wijze weer op Skelt Castle binnen te dringen, hadden Stevenson doen terugzwemmen naar het Vasteland. Hij lag nu achter een rots verborgen, het kasteel te bespieden.

Plotseling werd zijn aandacht getrokken door een man, die op enkele meters van hem vandaan onverwachts te voorschijn kwam als was hij uit de grond opgerezen. De man keek spiedend om zich heen en liep toen naar links in de richting van de zee.

Stevenson was buitengewoon vlug in het trekken van conclusies. Het stond voor hem al meteen vast, dat de man, die hij zo plotseling tussen de rotsen had zien opduiken, van Skelt Castle kwam. Veel van die oude kastelen hadden naar alle kanten geheime onderdaardse uitgangen.

Stevenson had het geweldig koud in zijn natte kleren en voelde zich ontzettend hongerig. Maar hij was moedig en vol enthousiasme. Hij wist, dat hij op weg was, om te trachten opnieuw de strijd aan te binden met de menselijke draak, die daar leefde in het prachtige, oude kasteel. Baron Veseloffsky had tot nog toe gewonnen — maar het spel was nog niet uitgespeeld.

Behoedzaam kroop hij voort tussen de rotsen.

HOOFDSTUK XXIV.

Stevenson liet zich in de donkere opening glijden tussen twee zware rotsblokken, liet het licht van zijn zaklantaarn in de diepte schijnen, en zag, dat zijn vermoeden juist was geweest: hij bevond zich in een lange, onderaardse gang, die naar alle waarschijnlijkheid leidde naar het bewoonde gedeelte van het kasteel.

Aan de andere kant van de deur voerde een trap naar boven.

Stevenson bleef staan. Door de dikke muren heen drongen doffe geluiden tot hem door. Misschien waren het Baron Veseloffsky's bedienden, die bezig waren het eten te bereiden. Die gedachte herinnerde er hem aan, dat hij verging van honger; hij zou al tevreden zijn geweest met een kale kluif of een paar rauwe knollen. Maar daaraan viel nu niet te denken — hij moest eerst en vooral zorgen, dat hij een geschikte schuilplaats vond.

Hij begon de trap op te klimmen, maar vond het veiliger, zijn zaklantaarn uit te doen, zodat hij al tastend zijn weg moest zoeken. Steeds hoger en hoger... er scheen geen eind aan te komen.

Eindelijk kwam hij aan een tweede deur — althans op het gevoel leek het een deur te zijn. Op gevaar af van ontdekt te zullen worden, liet hij er het licht van zijn zaklantaarn op schijnen. Neen, hij had zich niet vergist: het was een deur, en tegelijkertijd zag hij, dat ook deze, evenals die aan het begin van de onderaardse gang, op een kier stond.

Voorzichtig en met onstuimig kloppend hart, daar hij wist, dat hij zich nu in het kasteel bevond en ieder ogenblik gevaar liep van ontdekt te worden, duwde hij de deur open. Daarachter bevonden zich drie gangen. Een ervan liep recht uit, terwijl de andere naar rechts en naar links gingen.

Baron Veseloffsky. De schurk zout och zijn zin niet krij-

Nauwelijks was hij door de deuropening, of hij hoorde, recht voor hem uit, het geluid van voetstappen. Welken weg zou hij nemen? Hij koos de linker gang en snelde die in.

Zo vlug hij kon haastte hij zich voort, een aantal deuren voorbij, die hij ieder ogenblik verwachtte te zullen zien openvliegen. Toen kwamen er weer trappen — steeds hoger en hoger ging het. Eindelijk — hij was doodmoe van de ongewone inspanning — bereikte hij de bovenste trede. Hij moest nu wel vlak onder het dak van het kasteel zijn. Overal lag dik stof en alles zag er onverzorgd en vervallen uit. Het was duidelijk, dat dit gedeelte van het kasteel niet bewoond of gebruikt werd; hij was vermoedelijk de gevaarlijke zone gepasseerd. Ten zij...... ten zij de man, die hij bij de rotsen had zien lopen, ontdekt had, dat er iemand door de geheime onderaardse gang was gegaan. Als dat het geval was, zou de Baron vast en zeker het hele kasteel van ondere tot boven laten door zoeken, en dan......?

(Wordt vervolgd)

Van en voor de Vrouw

In de dierentuin van New York werd de rechterarm van Mejuffrouw Catherine Searles, de dochter van een rijken fabrikant, door een ijsbeer afgerukt, toen zij er te dicht bij kwam.
Voorzichtig met wilde dieren.

Ik heb een grote dochter

Weet U nog hoe 't was toen U zelf „grote" dochter was?

Voelt U de vreugde nog als er een nieuw stuk onder moeder of naaisters handen groeide, en weet U nog hoe U stond te draaien als U stil moest staan, en moeder met een mond vol spelden over de vloer kroop?

En hoe je dan zelf aanwijzingen gaf hoe je het wou hebben terwijl de ene wens vaak de andere tegensprak?

Hoe vaak zal er s'avond niet nog een jurk afgemaakt zijn door nijvere moederhanden, als er de volgende dag een feestje was waar de grote dochter heen moest.

En wie was er trotser de moeder...... of de dochter?

En dan de volgende dag als je vertelde hoe 'n succes je had gehad.

En nu in de mode meet die langen wijde rokken en strakke keurslijfje zo flateus, al of niet gegarneerd met zuchen of stroken.

Ik wou dat ik nog „grote" dochter was Eva

GEMEENSCHAPSZIN.

Man, we moeten bepaald weer eens een avondje naar m'n broer Frits. We zijn er in zo'n lange tijd niet geweest...... Zo zei Mevrouw.

En mijnheer antwoordde: „Vrouw, ik wou dat je een vondeling op IJsland geweest was, dan had ik tenminste geen familiebezoeken behoeven te maken.

Een grapje. Een flauw grapje, helemaal niet zo erg bedoeld. Want toen mevrouw het bezoek aan broer Frits en diens vrouw had weten door te zetten, amuseerde mijnheer zich heel goed in de familiesfeer en hij was eerlijk genoeg om op de terugweg te zeggen: „Och, het is toch wel prettig om niet heelemaal zonder familie te zijn.

Toch zit er in zo'n flauw uitpraatje en plagerijtje (meer is het in de regel niet) de kern van een fout, welke van meer betekenis is dan men zo oppervlakkig beschouwd er achter zou zoeken. Gebrek aan gemeenschapszin.

De mens, die alleen staat, zonder werkelijk contact met zijn omgeving, zijn gezin, zijn familie, de mensen met wie hij zakelijk heeft om te gaan, iemand, die buiten de gemeenschap staat, is eigenlijk een beklagenswaardig persoon.

Vaak ligt de oorzaak van dit afgezonderd zijn, of de wil tot afzonderen, in een zekere verlegenheid, welke van jeugd-af-aan heeft bestaan.

Men vindt dit opzettelijk of opgedrongen alleen-staan bij vrouwen evenzeer als bij mannen.

De vrouw kan in velerlei gevallen van grote hulp zijn om het „ongemeenschappelijke" in haar omgeving te helpen bestrijden. Zij kan zo goed de trait-d-Inion, de verbindende kracht zijn. Wie ervaring heeft en zich de moeite getroost om iets dieper op de dingen in te gaan, zal, b.v. kunnen constateren, dat het vaak de meisjes zijn, kinderen nog, die van een klasse met meer leerlingen, een prettige samenwerkende of een ontevreden, onrustige, onhandelbare keine gemeenschap weten te maken. Leraressen en leraren met ervaring zullen u dit bevestigen.

Over de betekenis van de vrouw, de moeder in het gezin, die zo waardevolle gemeenschap, behoef ik hier niet opnieuw te schrijven. Herhaaldelijk is deze aangetoond en is er opgewezen, hoe groot het nadeel is, wanneer haar invloed ten goede ontbreekt.

Doch de vrouw kan (en moet m.i.) ook buiten de kleine gemeenschap, waarvan zij de belangrijke factor is, medewerken om de grote gemeenschap te versterken.

Men beseft het niet altijd te volle hoezeer ons leven beheerst wordt door de gemeenschap, waarin wij geplaatst zijn. Hoezeer de ontwikkeling daarvan, de kracht, welke er van uitgaat, de macht, welke zij bezit en moet uitoefenen, van het allergrootste belang voor ieder individu is.

Gelukkig mag het genoemd worden, dat de vrouw, de strijd om haar plaats in de gemeenschap niet tevergeefs heeft gestreden.

Doch dat legt haar ook de plicht op om haar voortdurende belangstelling en medewerking te tonen.

Dat kan in velerlei vorm geschieden. Zeker in de tijd, vol eigenaardige moeilijkheden,waarin wij leven. Het kan alleen goed geschieden, indien de vrouw niet onverschillig is, voor wat er om haar heen geschiedt. Daarmee is niet bedoeld dat zij een groot deel van haar tijd en haar activiteit moet geven aan een gemeenschapswerk. Dat is juist het mooie in de taak der vrouw, dat zij indirect zo veel goed weet te bereiken. Zij kan opwekken om de gemeenschapszin te ontwikkelen; zij kan zich onthouden van de funeste stille tegenwerking, welke de lust en de activiteit bij anderen doodt.

Moet je alweer naar een vergadering! Belasting betalen, doe je wel, maar als ik om geld vraag, dan is het altijd te veel!

Die vervelende artikelen over politiek sla ik maar over!

Die beweringen geven uiting aan gevoelen, welke ik daarnet funest voor de gezonde ontwikkeling van de gemeenschapszin noemde.

Terecht beweerd men, dat vrouwen vaak een scherpe kijk op de realiteit, op de werkelijkheid van het leven hebben.

Ik wil de waarheid hiervan niet in twijfel trekken, doch op de consequentie wijzen: zin voor werkelijkheid moet heden ten dage zeker,- voeren tot gemeenschapszin.

Huidverzorging

Indien ge constateert dat uw huid te droog is:

Zo is dat het gevolg van een onvoldoende afscheiding van de talgklieren.

Geneeswijze:

Eén of twee keer per week mag een droge huid met zeep worden gewassen. Men borstelt het gezicht met een babyborsteltje dat met zeepschuim is bedekt, om de poriën geheel schoon te houden.

Maar dit zijn dan ook de alleruiterste gevallen, dat ge water moogt gebruiken. Vermijd verder het gezicht te wassen.

Sommige drogenhuiden verdragen in het gehee geen water, en zij mogen alleen gereinigd worden met een cleansing-creme en een zachte lotion, zonder kamfer. Indien geen cleansing-creme aanwezig dan mag ook cleansing-milk worden aangewend. Dagelijkse zelfmasage, (welke een specialiste u moet leren, dus bezoek voor eenmaal een goede schoonheidssalon).

Deze masage met een voedingscreme op een basis van Hamamelis of Cholestrine. Voor de reiniging der huid mag men Zonnepit of Olijfolie gebruiken. Betten met een zachte lotion of emulsie, Comcumber-liquid of Amandelolie. Ook deze huid heel kort een onopgemaakt in de morgenzon. De zonnestralen hebben een genezende werking zowel voor een te vette als een te droge huid, dit komt door de diepe inwerking van de stralen op de weefsels, waardoor de talgklieren indien ze te veel werken, tot haar normale proportie worden terug gebracht, en indien ze te weinig werken, worden ze geactiveerd.

Nooit mag een droge huid met pure vaseline, en dierlijke vetten worden behandeld, zij verstoppen de poriën en maken de huid vroeg oud.

ROZENOLIE.

Ik heb gelezen!

Om een kilogram rozenolie te kunnen maken, heeft men 40.000 kilogram rozen nodig, waaruit volgt, dat die olie nogal kostbaar moet zijn.

DIEP.

De diepste kolenmijn ter wereld bevindt zich bij Lambert in België. De diepte bedraagt ruim 1000 meter.

BALLADE

door Marie Boddaert.

Het schip voer af. — Zij oogde 't na......
Het zonlicht ging met hem!
Nog hoorde zij het laatste woord
Dier jonge, diepe stem:

„Tot weerziens, Moeder!" En zijn kus,
Die op haar lippen brandt,
Zijn blik die lang de hare zocht,
En 't wuiven van zijn hand.

Zij bergt het alles in heur hart,
Geen dag, geen nacht gaat om,
Of voor haar ogen rijst zijn beeld:
„Houdt moed; ik kom weerom."

Nooit dof is 't oog, nooit bleek haar wang,
Als zij zijn brieven leest;
Die liggen alle voor haar neer:
Zij leest de laatste het meest.

En perst haar ippen op zijn naam
En op zijn jubelkreet:
„Ik kom terug! Mijn laatste brief!
Houd huis en hart gereed!"

Een kille lichteloze nacht
Was 't leven zonder hem;
H ijkeert! De nacht heeft uit! Weldra
Hoort zij zijn lach, zijn stem,

En drukt zij hem in d'arm, en voelt
Zijn kus, en strijkt zijn haar,
Zijn donkere lokken van 't gelaat,
Veranderd; — niet voor haar!

Zij zit en staaroogt, uren lang...
Daar staat het, reuzengroot:
„Ik kom weerom!" — 't Wordt nimmer waar,
Men zei: „Uw zoon is dood;

Hij stierf op zee." En nog veel meer.
Zij heeft het niet verstaan.
„Ik kom weerom!" zo fluistert zij,
En kijkt U lachend aan.

En iedere morgen wacht zij hem,
En zet zijn stoel gereed;
En toeft, een glimlach op 't gelaat,
In feetlijk Zondagskleed.

En iedere avond wacht zij hem,
En strijkt zijn peluw glad,
En luistert, — tot het laatst geluid
Gestorven is in stad.

En, als zij het oog voor altijd sluit,
Dan is 't, schoon bleek en stom,
Als murmelden haar lippen nog:
„Houd moed: ik kom weerom."

Voor de Jeugd

HET GESCHENK.

door Rosalie Loveling.

Hij trok het schuifken open,
Het knaapje stond aan zijn zij,
En zag het uurwerk liggen:
„Och, grootvader, geeft het mij!"

„Ik zal het U wel eens geven,
Toekomend jaar misschien,
Als ge wel leert en braaf zijt",
Zei de oude „Wij zullen zien".

„Toekomend jaar?" sprak 't knaaje,
„O, grootvader, maar dan zoudt
Ge reeds lang kunnen dood zijn:
Ge zijt zo ziek en zo oud!"

En de oude stond te peinzen;
Hij dacht: het is wel waar!
En zijn lange vingeren streelden
Des knaapjes krullend haar.

Hij nam het zilveren uurwerk
En de zware keten er bij,
En lei ze in de gretige handjes,
„'t Komt nog van Uw vder", sprak hij

Daar was een grafje gedolven;
De scholieren stonden rond,
En een oude man boog met moeite
Nod één knie naar de grond.

Het koele morgenwindje
Speelde om zijn haren zacht;
Het gele kistje zonk neder:......
Arm knaapje, wie had dat gedacht!

Hij keerde terug naar zijn woning,
De oude vader, en weende zo zeer,
En lei het zilveren uurwerk
In 't oude schuifken weer.

De Avonturen van een Hond

Ik liep dus naar hem toe en ging op mijn gewone manier opzitten.

Maar die domme man scheen helemaal niet te begrijpen wat ik wilde, want hij ging rustig door met zijn pijp te roken en sloeg helemaal geen acht op mijn vriendelijk verzoek. Toen zette ik mijn poten tegen het stalletje en kwispelde met zijn staart en keek van de biscuitjes naar de man en van de man naar de biscuitjes. Mijn kleine vrouwtje zou me nooit zolang hebben laten wachten.

Maar wat denken jullie nu, dat die nare man opeens deed? Hij gaf me een harde klap! Ik bromde en jankte van verontwaardiging en liep een eindje achteruit. Ik keek nog eens om, of hij me ook terug riep en zeggen zou, dat het bij ongeluk gebeurd was. Maar geen kwestie van hoor! Nu liep ik helemaal weg en nam mij ernstig voor, in het vervolg geen vriendschap met vreemde aan te knopen. Dit was de eerste gebeurtenis, welke mij leerde, dat er slechte mensen op de wereld zijn. Mijn vertrouwen werd werkelijk op gevoelige wijze geschokt.

Ik begon nu toch honger te krijgen. Daar zag ik een vrouw. Zij was bezig de vloer van haar keuken te schrobben en daar de straatdeur wijd open stond, zag ik op tafel een kan melk staan en...... op het vuur een stuk vlees. Dat was juist iets van mijn gading. Ik stapte regelrecht naar binnen, kwispelde met mijn staart, spitste de oren en hield mijn kop schuin, alsof ik iets wilde vragen. Maar tot mijn grote verbazing was de vrouw helemaal niet vriendelijk. Met een boze uitroep joeg ze me zó kwaad weg, dat ik benen maakte. Juist toen ik weer buiten stond, kreeg ik een stortvloed van zeepwater over mij heen. In hevige mate verontwaardigd, holde ik het grasveld schuin over, er voor zorgend, er wel te blijven van huizen, stalletjes en mensen. Bah! Wat een behandeling, en dat voor een hond als ik! Het was meer als schande. Door mij in het gras te wentelen en hard in de zon te lopen, kwam ik weer in mijn humeur. Hoewel ik mij helemaal niet zo gerust maakte, begon ik toch te begrijpen, dat verdwaald zijn nu juist geen pretje was. Ik begon er al genoeg van te krijgen. Nu de mensen mij in de omgang zo tegen gevallen waren, wilde ik het eens met mijn eigen soort proberen. Zij zouden mij stellig beter raad kunnen geven. Ik ging daarom naar de eerste de beste hond die ik zag. Hij was wel niet van het soort dat ik als mijn gelijke beschouwde, maar als je in nood verkeert, leer je hoogmoed wel af. Toen ik wat dichterbij gekomen was, zag ik duidelijk dat het maar een heel gewone straathond was, met magere lange poten, heel kleine oren en geen spoor van een halsband om. Op sommige plaatsen was hij helemaal kaal en hij zat vol modder. Hij keek me wantrouwend aan toen ik op hem af kwam.

Nadat we elkaar begroet hadden (want ik vond het het beste om goede maatjes met hem te worden) vroeg ik, of we samen wat konden spelen.

„Spelen?" kefte de ander. „Mijn speeljaren zijn allang voorbij. En als je zo'n leven achter je rug had als ik, zou je het hard lopen en het spelen ook wel afgeleerd. Ik loop niet meer hard, ik dank je wel hoor!"

„Loop je dan ook niet hard als de vrouw je roept?" vroeg ik verbaasd.

„Ik heb geen vrouw en ook geen baas, gelukkig!" kefte hij terug.

„Maar waar eet en slaap je dan?" „Eten, en slapen? Overal natuurlijk. Ik ben mijn eigen baas, maar vet heb ik het niet, dat kan ik je wel verzekeren".

(Wordt vervogd).

DE ANTWOORDEN OP DE BRIEFJES.

Maritza Edith Riessel.

Dank je wel voor je belangstelling hoor, het gaat met mij goed. Had je zo weinig tijd? Tot een volgende keer.

Tante Ria.

Jeanne Kohinoor.

Je oplossing was niet goed, maar doe maar steeds mee als je het dan wel goed hebt dan doe je mee aan de loting van de goede oplossers.

Ook jij hartelijk gegroet van tante Ria.

Etienne Monsanto.

Als je liever met potlood schrijft, dan mag je dat gerust doen.

Ik vind dat je netjes hebt geschreven, maar je oplossing was dit keer niet goed.

Een volgende keer lukt het misschien beter, dag hoor,

Tante Ria.

Pearl Evertz.

Ik ben blij dat je het boek van je zus mooi vind en nu zelf ook een boek probeert te winnen, maar je raadsel was dit keer niet goed.

Volgend maal beter, dag hoor,

Tante Ria.

Marlene Evertz.

Ik vind het fijn kind dat je zo in je schik bent met je prijs en als je steeds mee doet aan de oplossingen dan doe je ook steeds mee aan de verloting van de prijzen. Veel geluk,

Tante Ria.

Wim Verstapper.

Wat je vraag betrefd over de foto, dat gebeurt ook nog eens maar nog even geduld. Je raadsel was goed. Wil je in het vervolg er om denken dat je inplaats van twee kleine briefjes één groot moet zenden?

Hartelijke groeten van

Tante Ria.

Johanna Kohinor.

Is dit de eerste keer dat je mee doet? Nu dan moet je maar steeds doen dan heb je ook kans dat je een prijs wint als we gaan loten.

Dag Johanna tot een volgende keer.

Tante Ria.

Juliana Chocolaad.

Je oplossing was goed. Maar je was geen winnares in de loting maar moed houden. Tot een volgende keer hoor,

Tante Ria.

Beste jongens en meisjes,

Ik heb al een paar keer gewaarschuwd en toch doen velen het steeds weer, n.l. jullie sturen twee oplossingen op één brief en die kinderen doen maar aan één loting mee. En dan moet er in de brief, naam en adres worden vermeld, anders doen ze niet mee. Dus denk er nu aan.

Vermeld ook steeds de leeftijd.

Tante Ria.

MOPJES.

Zichzelf verraden.

Iemand zat in een café een brief te schrijven, waarbij hij veel last ondervond van een onbeschaamd kelner, die over zijn schouder gluurde om te lezen wat hij schreef. Hij vervolgde toen zijn mededeling aldus:

„Ik zou U nog wel meer vertellen, maar er staat een onbeschaamde kelner achter mij die elk woord, die ik schrijf, leest!"

„Dat is een leugen!" riep de kelner woedend uit. „Ik heb geen woord gelezen!"

ONS RAADSELHOEKJE.

Raadsel van 6 tot 9 jaar.

Welke moed kunnen ook laffaards bezitten?

Raadsel voor de grotere kinderen.

Hoeveel kinderen heeft U Mevrouw Jansen?

Ik heb een half dozijn jongens en iedere jongen heeft een zuster.

Zeg eens hoeveel kinderen heeft Mevrouw Jansen?

Hersengymnastiek: Voor de oudere kinderen.

Wie was Juliana van Stolberg, naar wie zovele lanen en straten heten?

Oplossing van het raadsel van 6 tot 9 jaar.

Wanneer er een ruiter met schoenen op het paard zit.

Winnares:

Gesina Martiena.

Oplossing raadsel grotere kinderen de letter R.

Winnares:

Nettie Goslinga.

Een havenloos gekleed ventje in Napels helpt zijn makker, die maar één been heeft, over straat.

Binnenhof drukt stempel op stadsleven

Van gruwelwerktuigen en sierlijke zwanen

In het centrum van het Haagje ligt de Gevangenpoort bij de Vijverberg. Sierlijke bouwtrant uit vervlogen eeuwen in een moderne omgeving.

Den Haag heeft zijn eigen bekoring.

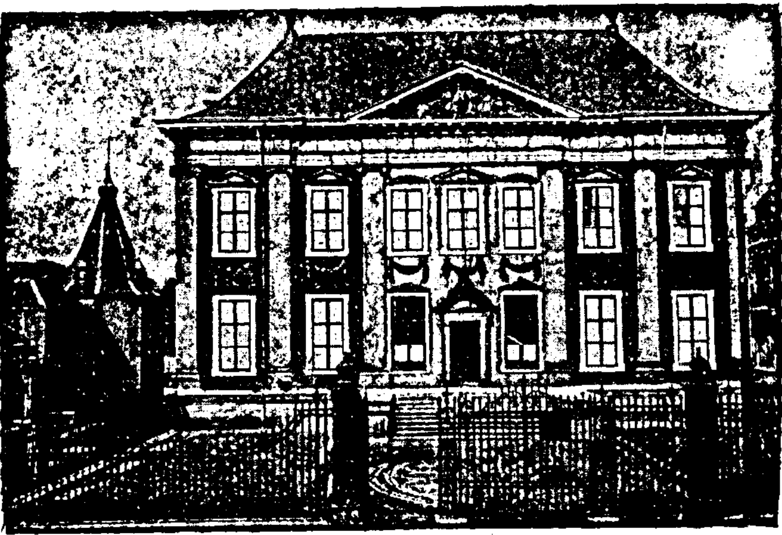
We zouden er veel van kunnen schrijven.

Heel veel zelfs.

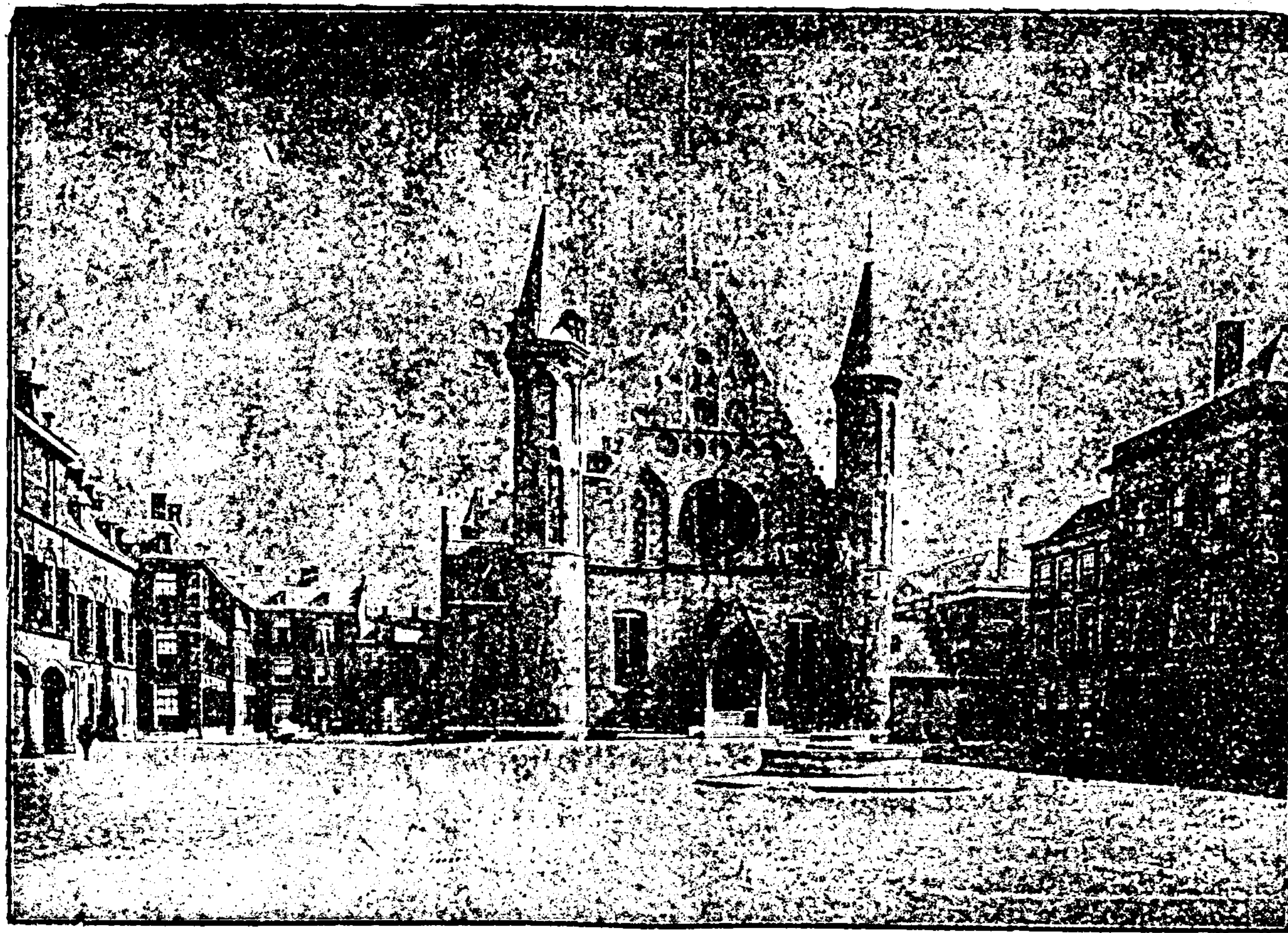
Van zijn mooie prachtige winkelstraten, waar trams, auto's en steeds haastige wandelaars hun weg gaan.

Van zijn vele historische gebouwen, die U vertellen van de grootsheid van den Haag in het verleden.

Wij zouden U bij de arm willen nemen om een kijkje te nemen in de Korte- en Lange Poten, daar waar hotel „Centraal" staat en waar wekelijks — op Zaterdag — de club „doesji Corsouw" te zamen komt om over de politiek en andere gebeurtenissen van ons eiland van gedachten te wisselen, een en ander onder het zalig genot van een kop koffie.

Het Mauritshuis, een der vele tempels, waarin kunstwerken te bezichtigen zijn van Nederland's grootmeesters in de schilderkunst.

Het statige Binnenhof, zetel van Nederland's parlementaire democratie.

En natuurlijk zouden wij onze Curaçaoenaars willen voeren naar een deftig plein n.l. het Binnenhof.

Dit plein met zijn merkwaardige departementale sfeer en gebouwen, drukt een stempel op het jachtende leven rondom, heeft tijdens de veelbewogen RTC dagen veel van zich doen spreken.

Het Binnenhof is meer dan een gebouw, het is het symbool van traditie en democratie, waar de peilers van het Nederlands staatsbestel op rusten.

Heel wat stormen heeft het gekend, de schennende hand van een meedogenloze bezetter heeft de zware deuren van de Ridderzaal niet ontzien.

Wie kijkt naar het spel van sierlijke zwanen in de Vijverberg, typische oase van rust in een stadsbeeld vol rumoer, zal weinig vermoeden dat achter zijn rug een oord van verschrikking opdoemt.

Wij bedoelen de gevangenpoort, waar Holland's raadpensionaris Johan de Witt en diens broeder Cornelis in 1672 op gruwelijke wijze werden gefolterd en gedood.

De martelwerktuigen zijn bewaard en als U temidden van al deze gruwelwerktuigen terugdenkt aan dat ongeluksjaar, zult U blij zijn, als U weer in de vrije natuur bent.

Neen, dan spreekt het Vredespaleis schonere taal.

Dit imposant bouwwerk is in 1903 door Andrew Carnegie gesticht.

Op de eerste vredesconferentie werd het Permanente Hof van Arbitrage het Vredespaleis als behuizing aangewezen.

Een ieder, die dit gebouw in ogenschouw neemt, komt onder de indruk van zulk een architectonische schoonheid.

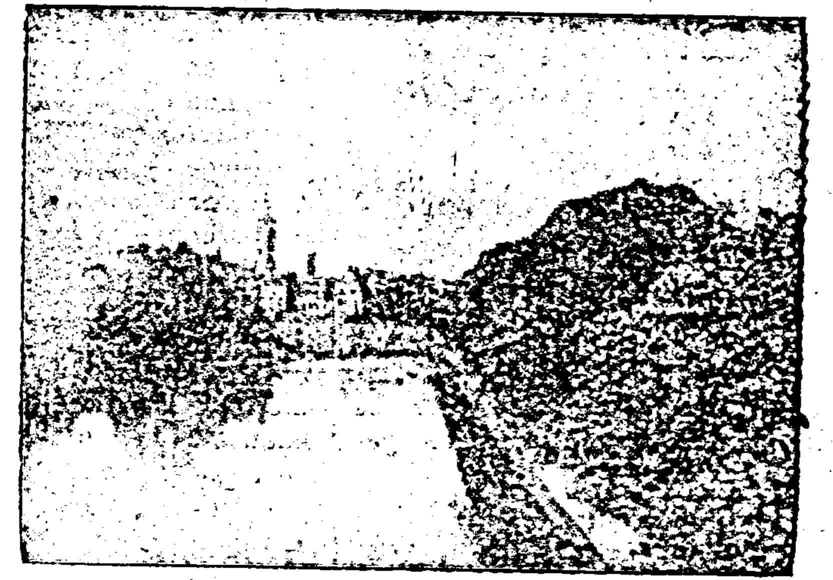
Maar 's-Gravenhage, zetel van de Nederlandse Regering en draagster van departementen, biedt nog meer schoonheden.

Ziet de talrijke musea, geniet van het prachtig Scheveningen panorama van Mesdag. Gij waant u echt op het Scheveningse strand.

Het Mauritshuis vertelt U vervoermiddelen waren bij uitstek.

Toen zou een bezoek van vèr-af wel als een bezwaar kunnen gelden. Maar nu, in deze verlichte eeuw, mag het nauwelijks een bezwaar heten „even" een vergelijking

Club „Doesji Corsouw" centrum van gezelligheid

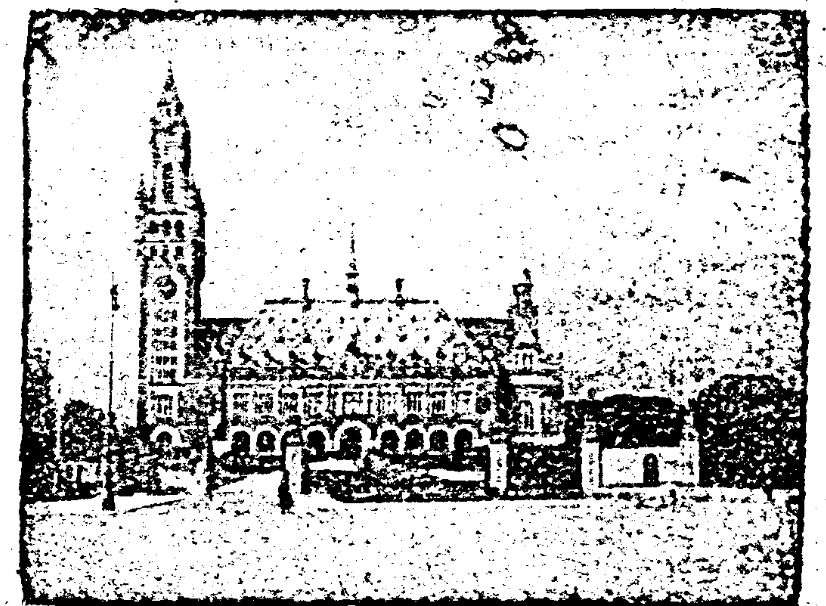
De Vijverberg, dorado voor vogels en een oase van rust in het Haags stadsgewoel.

over dagen van beroemde schilders, uit een tijdperk, toen diligence en trekschuit te maken tussen het Curaçaos Museum en Mesdag, tussen Westpunt en het Scheveningse strand of een glas bier te dringen op Americano's onvo prezen terras of te vertoeven in club „Doesji Corsouw".

Wie zal zeggen hoeveel Curaçaoenaars met de aanstaande vacantie niet eens naar Nederland zullen gaan.

Om ook eens een kijkje te nemen in de club, naar de geurende bollenvelden of ander typisch Hollands.

Over dat „typisch-Hollands" de volgende keer meer.

Het Vredespaleis, zetel van het Hof van Internationale Justitie. Gelukkig is dit gebouw in de laatste oorlog bespaard gebleven.

Het incident te Djokja

Het communiqué van de R.V.D. te Batavia schrijft over het incident te Djokja het volgende:

„De beledigendevijandige demonstratie tegen de delegatie van het Koninkrijk bij aankomst op het station Toegoe speelde zich af tussen 20.00 en 21.00 uur op Maandagavond 12 April. Voor een klein gedeelte door de technisch vrij zwakke telegrafische verbinding, voor een belangrijker gedeelte door republikeinse tegenwerking, arriveerden de eerste betrouwbare telegrammen betreffende dit incident eerst in de vroege ochtend van Woensdag 14 April te Batavia.

Zij werden later op de dag aangevuld door schriftelijke verslagen, per vliegtuig overgebracht. Uit deze eerste telegrammen en schriftelijke aanvulling is onderstaand feitenoverzicht samengesteld, dat per 14 April te 22.00 is afgesloten, en aan de hand van latere gegevens door een tweede overzicht zal worden gevolgd.

De speciale trein, die Maandagochtend 12 April te ruim 6.00 uur van Batavia vertrok om de Commissie voor goede diensten, vrijwel de gehele delegatie van het Koninkrijk en een deel der republikeinse delegatie met haar staven en ander personeel naar de conferentieplaats Djogja te brengen, arriveerde te ruim 20.00 uur aan het station Toegoe aldaar.

Bij het binnenrijden op het tweede perron bleek, dat het eerste perron geheel bezet was met jongens van 12 jaar en ouder. Er bevonden zich vrijwel geen meisjes of vrouwen onder dit publiek en slechts weinige ouderen. Volgens later verkregen betrouwbare informaties bevond deze menigte zich toen reeds enige uren voor en op het station.

Een poging van een te Djogja vertoevend Nederlands verbindingsman, Kap. Drielsma, om in verband met dreigende demonstraties uitgebreide politiemaatregelen te doen nemen, was afgestuit op gebrek aan medewerking van de republikeinse politieautoriteiten. Mede als gevolg hiervan was de politionele afzetting zwak. Zij was kennelijk niet berekend om de menigte in toom te houden. Spoedig nadat de delegatietrein tot stilstand was gekomen, verbrak de menigte dan ook het zwakke cordon en omringde het tweede perron met de delegatietrein.

De voorgenomen officiele ontvangst kon onder deze omstandigheden weinig tot haar recht komen. Er is echter een uitgebreide commissie van ontvangst geweest, waarvan deel uitmaakten de Sultan van Djogja als hoofd van de Daerah Istimewa Djogjakarta, tezamen met andere republikeinse autoriteiten, officieren - waarnemers van de Commissie voor goede diensten, reeds eerder in Djogja aangekomen leden van de republikeinse delegatie, consulaire vertegenwoordigers van India en China, enz. Temidden van duizendkoppige menigte bleef de activiteit van deze officiele commissie van ontvangst tot het uiterste minimum beperkt. De regeling van het vertrek naar Kalioerang hield in, dat eerst de commissie voor goede diensten, vervolgens de republikeinse delegatie en tenslotte de delegatie van het Koninkrijk de trein en het station zouden verlaten. Zulks impliceerde, dat de C.V.G.D. slechts korte tijd, de delegatie van het Koninkrijk echter een volle drie kwartier geconfronteerd was met de menigte van duizenden. De schatting van „Antara" varieert van een tot twintig duizend, die onder aanvoering van een aantal belhamels nog in presentie van de C.V.G.D. de vuistballend en uitdagend in spreekkoor „merdeka boneka" (stroman) riepen en een hennelijk georganiseerde demonstratie opvoerden, doch die zich in de eerste helft van het drie kwartier durend verblijf op het station alhans van handtastelijkheden onthielden. Onder deze omstandigheden begaven eerst de Commissie republikeinse delegatie zich naar de uitgang van het station en per auto naar de hun toegewezen kwartieren. Ook de buitenlandse journalisten bevonden zich in het eerst vertrekkende groep, zodat zij het eigenlijke incident evenmin hebben meegemaakt. Een enkel lid van de republikeinse delegatie, alsmede de ter beschikking gestelde republikeinse functionarissen, verleenden daarna assistentie, toen de delegatie van het Koninkrijk aan de beurt was om het station te verlaten. Deze assistentie kon door het gebrek aan organisatie en door de slappe houding van de politie de leden van de delegatie en het strafpersoneel niet vrijwaren van handtastelijkheden en het ook overigens in hoge mate onbehoorlijk optreden van de fanatieker wordende menigte van opgeschoten knapen. Men moest dwars door deze menigte naar de stationsuitgang en vervolgens naar de verderop wachtende auto's, die als gevolg van het indisciplinaire optreden dezer duizenden niet konden voorrijden. De zwakke politieafzetting poogde nog wel de doorgang vrij te houden, doch deze was zo smal, dat vrijwel geen lid van dedelegatie en het bij haar behorende personeel de auto's heeft bereikt zonder lastig gevallen te zijn.

Tussen de opdringende menigte door, zwak beschermd door enkele republikeinse functionarissen en politiemensen, soms hun koffers als schild gebruikend, ging het voetje voor voetje naar de uitgang. Het was een oorverdovend „merdeka" gegil. Er tussen door schreeuwden opgeschoten knapen en passerende delegatieleden dreigend kreten toe: dat men Merdeka zonder Belanda wilden zijn en dat men met minder dan honderd procent geen genoegen zou nemen. De voorzitter van de delegatie, Raden Abdoelkadir Widjojoatmodjo, werden scheldwoorden als verrader naar het hoofd geslingerd. Prof Hoesein Djajadiningrat werd door een groep omringd, die antwoord op haar vragen verlangde. Andere leden van de delegatie overkwam hetzelfde.

Ook tegen hen werden verwensingen en bedreigingen geuit, bij verwensingen en bedreigingen bleef het echter niet. Toen men de uitgang bereikte, gingen opgeschoten knapen over tot handtastelijkheden tegenover de leden der delegatie en haar personeel, waarvan ook de dames niet verschoond bleven. Een van de dames liep een slag op, waardoor zij flauw viel. Er werd eveneens met een stok naar de voorzitter van de delegatie geslagen, doch de slag werd door een politiefunctionaris afgeweerd en trof de secretaris van de voorzitter, de heer Gandi. Een fotograaf werd op twee plaatsen gebeten. Er werd geduwd, getrokken, gestompt, een enkele moest vuistslagen op het hoofd incasseren. Hier en daar gaf men aan zijn gevoelens uiting door de leden van de delegatie te bespuwen.

Gauwdieven maakten van de gelegenheid gebruik om de in het nauw gedreven gasten van de republiek vulpen, portefeuille, beurs en fototoestel afhandig te maken.

Een eind buiten de uitgang stonden de auto's van de delegatie te wachten. Vooral hier moest men zich een weg banen door een dreigende menigte, waaronder zich blijkbaar ongunstige individuen bevonden. Zij omringde de auto's en deed met de vuist een roffel van slagen neerkomen op de ruiten en de carosserie. Er werd met stenen naar de auto's gegooid. Enige leden der delegatie, onder wie haar voorzitter, overkwam het, dat men zich naar binnen boog en de inzittenden bespuwde. Enkele honderden meters verder was in de republikeinse hoofdstad alles normaal. Hier en daar stond langs de weg een groepje mensen, dat „merdeka" riep, maar van enig georganiseerd demonstratief optreden was geen sprake. De Djogjase buurt, waar enige huizen ter beschikking van de delegatie zijn gesteld, leverde het toonbeeld van rust op. Ook op Kalioerang bevond men alles vriendelijk, de maaltijd welverzorgd, het bedienend personeel beleefd en voorkomend.

De delegatie van het Koninkrijk verwachtte, dat van de zijde der republikeinse regering eigener beweging haar genoegdoening zou worden verschaft. Toen daartoe naar officieel republikeins oordeel blijkbaar onvoldoende aanleiding bestond, wendde zij zich Dinsdagmiddag schriftelijk met een protest tot de voorzitter van de week der C.V.G.D., de heer Herremans, waarin zij garanties eiste tegen herhaling, zodat een veilig verblijf en een rustig verloop der besprekingen verzekerd konden worden geacht. Enkele uren later bereikte de voorzitter van de delegatie het verzoek van de Sultan van Djogjakarta om een onderhoud, in zijn kwaliteit van verantwoordelijk bestuurder van dit gebied, tezamen met twee anderen.

Dit onderhoud vond plaats op Dinsdagavond te 22.00 uur. Van de zijde onzer delegatie namen daaraan deel Raden Abdoelkadir Widjojoatmodjo, Thio Tiam Tjong en Mr. J. E. van Hoogstraten. De Sultan van Djogjakarta was vergezeld van mr. Moh. Roem, voorzitter van de republikeinse delegatie, en mr. Abdoel Karim Pringgodigdo. Zij boden namens de republikeinse regering een betuiging van leedwezen en verontschuldigingen aan, onder garantie, dat alle maatregelen waren getroffen om herhaling te voorkomen.

Via de Kementerian Penerangan (rep. Ministerie van Voorlichting) zou aan deze betuiging van leedwezen bekendheid worden gegeven."

Tot slot geeft de Regeringsvoorlichtingsdienst de volgende losse opmerkingen:

"1) Aan de trein was o.m. ter begroeting aanwezig de Sultan van Djogjakarta, voorzitter van de Commissie van ontvangst. Op zijn verzoek tot de voorzitter van de delegatie van het Koninkrijk, dat deze hem zou vergezellen, werd een beleefde weigering ten antwoord gegeven. De voorzitter van de delegatie wenste tezamen met de delagatieleden en het personeel te vertrekken en hun veilige doortocht zoveel doenlijk te verzekeren. Het hoofd van de Commissie van ontvangst heeft daarop het station verlaten, voordat de beurt van vertrekken aan onze delegatie was.

2) Een der telegrafische en schriftelijke verslagen noemt als behulpzame republikeinse vertegenwoordiger de adjudant van President Soekarno, die in het bijzonder voor de veiligheid van Mevrouw van Vredenburch moet hebben ingestaan. Voorts wordt door anderen met lof vermeld de houding van dr. Leimena, die per delegatietrein meereisde en die blijkbaar had geweigerd de delegatie van het Koninkrijk in de steek te laten. Deze stelde alles in het werk om temidden van de jouwende menigte een veilige doortocht te verzekeren en had in het bijzonder dr. Hoessein Djajadiningrat en Mej. Djajadiningrat onder zijn bescherming genomen.

3) Tot slot van dit eerste feitenoverzicht, dat in een tweede zal worden bijgewerkt, wordt medegedeeld, dat de berichtgeving terzake op het semi-officiele republikeinse persbureau „Antara" zich kenmerkte door een mate van onbetrouwbaarheid, die voor dit persbureau nauwelijks meer opzienbarend kan worden genoemd. Betreffende deze berichtgeving wordt afzonderlijk gerapporteerd.

Hier zij volstaan met de karakteristiek, dat „Antara" een sterke politiebewaking, afwezigheid van elk incident, alsmede een geestdriftige nationalistische stroming als voornaamste aspecten aanmerkte van een incident, dat de besprekingen tussen de delegaties ernstig bedreigt en tot herhaalde, zij het nog onvoldoende betuiging van leedwezen van officiele republikeinse zijde aanleiding gaf."

Zwarte handel tiert welig in Spanje

„Estraperlo" een onvermijdelijk en onuitroeibaar kwaad.

Het eigenaardige woord „Estraperlo" waarmede de Spanjaarden oorspronkelijk alle soorten van corruptie, zwendel en contrabande bedoelden, en dat thans vooral zwarte handel betekent, heeft zijn eigen historie.

Het was vóór de revolutie onder het ministerie Le Roux, dat aan twee buitenlanders („Hebreos"), Estra en Perla genaamd, de kans gegeven werd een gelegenheid tot hazardspel op Spaans grondgebied te openen.

Bij het gokgrage Spaanse publiek werd deze gelegenheid in een ommezien populair, „aldus „De Tijd".

Eilaas de roulette dezer heren bleek niet alleen maar kansspel, maar zwendel in 't groot te zijn, waarin niet alleen genoemde importeurs de hand hadden, maar waarbij personen uit de hoogste regeringskringen gecompromitteerd werden. Groot was de verontwaardiging en critiek van het Spaanse volk. Er kwam een schandaal van, dat eenzelfde beroering verwekte als de bekende Stavinsky zwendel affaire in Frankrijk en dat niet weinig bijdroeg tot de val van de regering-Le Roux.

Tegenwoordig denkt niemand meer aan de oorsprong van dit woord, dat thans een beruchte populariteit geniet een ware plaag voor 't land betekent en onuitroeibaar schijnt.

Zodra men de voet op Spaanse bodem zet, maakt men met de estraperlo kennis in allerlei vorm en onder allerlei omstandigheden.

Vanuit de trein ziet men reeds de „Estraperlisten" van allerlei leeftijd — jonge mannen en vrouwen, kinderen en zelfs veel oude vrouwen—die luidkeels hun „pan blanco" „wittebrood" roepen, of de kwaliteit der „cigarillos rubios" — Amerikaanse of Engelse sigaretten — aanprijzen, zulks onder de ogen der politie, welke langs de treinen surveilleert. Maar dit zijn slechts twee artikelen, welke de vreemdeling het eerst opvallen. Van de levensmiddelen zijn alleen vlees en vetwaren (ontzettend duur!), vis, groenten, vruchten en snoep vrij, terwijl de verstrekte rantsoenen niet een vierde der behoefte uitmaken.

Hierdoor heeft de zwarte handel een fatale omgang aangenomen.

De „Estraperlo" vormt voor duizenden families een speciale bron van inkomsten. Met het klandestien vervoer van, of het venten langs de huizen met olijfolie. rijst, aardappelen, bonen etc., alsook door het vrijlaten van deze handel en het vergemakkelijken daarvan, verdienen zeer velen er een boterham bij.

Vele ambtenaren zien er geen been in maatregelen te saboteren, die er op gericht zijn de Estraperlo en corruptie te doen verdwijnen. Hoe kunnen zij leven zonder een extra verdienste door het verlenen faciliteiten aan zwarte handelaren?

En de politie? Wel, de salariëring van deze is werkelijk zó gering, dat politiebeambten eveneens afhankelijk zijn van een aparte bron van inkomsten en de zwarte handel oogluikend toelaten tegen een zekere „gratificatie", in welke vorm dan ook.

Slechts nu en dan wordt voor de vorm een kleine razzia gehouden onder de straatestraperlisten en wordt een zekere hoeveelheid waren letterlijk en figuurlijk in de wacht gesleept. Dit ontmoedigt echter geenzins de „zwarten" of hun onvermijdelijk risico van 't vak beschouwd en door een extratje van de „grandes" estraperlistas (de fabrikanten. exporteurs, bezitters van grote landgoederen, militairen en andere „grote heren") wel weer goed gemaakt. Want juist deze klasse verdient geweldige kapitalen in de zwarte handel in tegenstelling met de duizenden kleine luiden, die bij deze kettinghandel betrokken zijn. Een reden te meer waarom de politieagent de estrapirlisten, die voor een schraal bestaan werken, niet „aan" wil.

Talrijk zijn de „chistes" (moppen), die men tapt over dit euvel der samenleving. Een interessante gebeurtenis, die het „verregaande" van de estraperlo echt typeert, speelde zich af in een grote Andalusische stad in een tijd van nog groter benzine-schaarste dan thans. Tijdens een brand, waarbij de brand weer direct gealarmeerd was, kon deze eerst uitrukken nadat het gebouw geheel uitgebrand was, aangezien de benzine uit de tank der auto's in de estraperlo verkocht was......

Een ander frappant voorbeeld, hoezeer dit kwad ingevreten is: Om een reis van 't Zuiden (waar de estraperlo het ergst is) naar 't Noorden te maken, moet men in 't bijzonder tijdens 't reisseizoen weken te voren een kaartje nemen en zijn plaats bespreken, ofwel op de dag zelf een biljet 20 —30 pCt. duurder zwart kopen. Deze zwarte spoorkaartjes-markt vindt men onmiddellijk bij de reisbureaux en stations zelf, zodat men, na bij de stationsloketten bot gevangen te hebben, buiten, een 50 M. verder, ogenblikkelijk geholpen wordt.

Dit is natuurlijk 't gevolg van de goede „verstandhouding" der loketambtenaren en de verkopers, maar heeft tevens vaak tot gevolg dat een exprestrein vertrekt, met vele „op papier" besproken plaatsen, die in feite onbezet blijven.

Wat tegen dit alles gedaan wordt?...

In Spanje met zijn achterlijke sociaal-economische verhoudingen konden de corruptie en sluikhandel altijd welig tieren.

Eeuwen lang heeft dit hier reeds bestaan. Het moet echter gezegd worden dat door Franco alle pogingen in het werk gesteld zijn om deze pest desnoods met drastische maatregelen te bestrijden. Tijdens de oorlog liet de Caudillo zelfs bekendmaken, dat de Estraperlo en corruptie als landverraad zouden worden beschouwd en dienovereenkomstig zouden worden bestraft. Ook dit had niet de gewenste uit werking.

Ook thans grijpt hij met straffe hand in. Winkels. die tegen te hoge prijze verkopen, ziet men met plakkaten prijken, vermeldende de vaak tot in de honderdduizenden peseta's lopende boete. Nog kort geleden werd in Madrid een enorme estraperlo in meel ontdekt. Zonder aanzien des spersoon werden straffen en boeten tot maar eventjes 28 millioen peseta's (7 millioen gulden) opgelegd.

Franco staat echter in deze strijd zo goed als alleen. Hem ontbreken de nodige financiëele middelen om, door het verschaffen van een hoger levenspeil en tot meer verantwoordelijkheid dwingende salarissen aan politie en ambtenaren, dit euvel te keren.

Slechts door een buitenlandse lening of — wat niet meer dan een kwestie van rechtvaardigheid is — door Spanje op te nemen in 't Marshall-plan, zou generaal Franco in staat zijn deze estraperlo kanker met wortel en tak uit te rukken. En dat is hoognodig, want de „estraperlo" stompt alle rechtsgevoel af en belemmert in hoge mate de wederopbouw van een land, dat voor de reconstructie van West-Europa van grote betekenis kan zijn.

Vliegende laboratoria razen naar het luchtledige.

Op Duitser veroverde V-2's dienstbaar aan wetenschappelijk onderzoek.

De eerste foto van Moeder Aarde.

Het wetenschappelijk onderzoek vordert in deze eeuw met steeds rasser schreden, vooral in Amerika, waar voldoende financiën voor dit doel beschikbaar zijn. Op de Duitsers buitgemaakte V-2's gevuld met kostbare instrumenten in plaats van met explosieve stoffen, werden na de oorlog tot ongekende hoogten het luchtruim ingestuurd om de allerbovenste lagen van de atmosfeer te onderzoeken. Zo wordt het vernuftige Duitse verwoestingsprojectiel thans voor vreedzame doeleinden aangewend. Of zal men de gedane ontdekkingen gaan gebruiken om nog grotere verwoestingen op aarde aan te richten?

Het onderzoek van de hogere atmosfeer heeft steeds grote aantrekkingskracht op de geleerden uitgeoefend. De Belgische professor Piccard trok voor de oorlog herhaaldelijk de aandacht met zijn stratosfeertochten. Hij wist toen in zijn ballon hoogten van 16 tot 20 km te bereiken.

Tegenwoordig wordt in De Bilt en op tientallen andere meteorologische stations in Europa meermalen daags een ballon tot dergelijke hoogten opgelaten. Er hoeft niemand mee omhoog te gaan, want aan de ballon is een radiozender bevestigd, een instrument, dat automatisch de waarde van de druk, de temperatuur en de vochtigheid via een kleine zender naar het weerstation uitzendt. Voor het opmaken van de dagelijkse weersverwachting gaan deze ballons voldoende hoog. Toch was het voor de wetenschap van belang, ook over de hogere sferen wat meer gegevens te verkrijgen. De meer dan zestig V-2's. die op de Duitsers werden buitgemaakt, boden een unieke gelegenheid om deze gegevens te verzamelen.

In plaats van de explosieve lading van ongeveer 1 ton zou men in de neus van het projectiel wetenschappelijke instrumenten mee kunnen sturen. Het plan werd snel ontwikkeld en de woestijn van Nieuw Mexico (White Sands Proving Grounds), bekend door de proeven met de atoombom, werd als plaats van handeling uitgekozen. Op 15 Maart 1946 werd het eerste vliegende laboratorium opgelaten.

Op 21 November van dat aar was men al toe aan nummer 15. Van deze vijftien waren er vijf volkomen mislukt. Nummer 14 bijvoorbeeld veranderde kort na de start van richting en wendde zich naar de bewoonde wereld. Gelukkig kon men de motor radiografisch afsluiten en zodoende het gevaarte nog in de onbewoonde woestijn laten neerstorten.

Naar het luchtledige.

De meest succesvolle vlucht was die van 10 October 1946. Toen werd de fenomenale hoogte van 174 km bereikt.

Op deze hoogte is de luchtdruk kleiner dan één duizendste mm kwik (de druk op zeeniveau is ongeveer 760 mm!). De lucht is daar zo ijl, dat mag worden gezegd, dat het projectiel in de „ledige ruimte" buiten de atmosfeer is gekomen.

De V-2 doorkruist op zijn vlucht verschillende lagen van de atmosfeer. De onderste, de laag, waarin het weer zich afspeelt, heet de troposfeer; zij heeft een hoogte van 8—15 km. De temperatuur neemt in deze laag met de hoogte af tot ongeveer 50 graden onder nul. Boven de troposfeer ligt de stratosfeer. Deze reikt tot ongeveer 50 km. hooge. Zij bevat veel ozon en heeft een constante temperatuur van ongeveer 50 graden onder nul. Boven de stratosfeer stijgt de temperatuur snel tot ongeveer 60 graden boven het vriespunt, dus veel warmer dan aan de grond. Het is de ionosfeer, een laag, waarin de ionosfeer daalt de temluchtdeeltjes voorkomen. De ionosfeer is van grote betekenis voor het moderne korte golfradioverkeer. Midden in deionosfeer daalt de temperatuur nog eens tot 50 graden onder het vriespunt, maar op ongeveer 100 km hoogte wordt het weer warmer, zo warm zelfs, dat de 150 gr. C. worden bereikt.

Vier minuten.

De V-2, die vrijwel verticaal gelanceerd wordt, stijgt met enorme snelheid door deze lagen heen. In vier minuten tijds heeft hij haar hoogste punt bereikt en begint zij te vallen. Ofschoon te instrumenten door middel van radiogolven tijdens de vlucht worden uitgezonden, zodat de geleerden op het grondstation ze kunnen opvangen (voor dit proces van enkele woorden druks zijn uiterst ingewikkelde en vernuftige methoden ontwikkeld), wilde men toch ook gaarne de foto's, die een tiental camera's tijdens de vlucht maken, ongeschonden in handen krijgen. Maar bij de eerste proeven kwam het projectiel vanwege zijn stroomlijnvorm met zoveel vaart op de aarde terug, dat van het geheel niet meer dan één honderste deel aan brokstukken kon worden bijeengegaard.

Bij laere vluchten werd er wat op gevonden: de V-2 sprong op de terugweg automatisch in tweeën en vooral het staartstuk ondervindt dan zoveel weerstand van de lucht, dat het met matige snelheid op de aarde neerkomt. De meeste instrumenten worden dan slecht licht beschadigd. Zo werden na de vlucht van 10 October bijv. zes van de tien camera's intact teruggevonden.

Bovendien zorgt een automatisch uitwerpmachinisme er voor, dat een kistje met belangrijke apparaten op grote hoogte uit de V-2 wordt geworpen. Enige tijd later opent zich automatisch een parachute (van nylon), waaraan het kistje dan langzaam naar beneden komt. Vlak boven de grond ontbrandt een rookstaaf, om de plaats van landing aan te geven.

Instrumenten.

Van de in de V-2 gemonteerde instrument ennoemen wij: elf weerstandsthermometers en zes barometers; electrische en fotografische apparaten om de intensiteit van de kosmische straling te meten. Voor het onderzoek van de ionosfeer: een tweetal zenders met bijbehorende antennes. Om de intensiteit van de zonnestraling te bepalen: een zonnespectograaf. Een gedeelte van de zonnestraling bereikt nl. slechts het aardoppervlak en dit is maar gelukkig ook, want het ultraviolette gedeelte, dat in de stratosfeer onderschept wordt, zou voor ons mensen dodelijk zijn!

De V-2 komt echter hoog genoeg om vrijwel de volledige zonnestraling op te vangen. De zonnespectograaf ontleedt de straling en legt zo op de fotografische plaat vast. Na de vlucht van 10 October werd de zonnespectograaf vrijwel onbeschadigd teruggevonden. Zij bevatte 35 waardevolle spectraalfoto's.

In het tijdens de vlucht uitgeworpen kistje zaten eveneens fotografische platen en bovendien zaden, waarvan men wilde weten, hoe zij zich onder de invloed van de kosmische stralen zuoden gedragen. Het kistje is echter, zoals gezegd, nog niet teruggevonden.

Bij een latere vlucht, op 7 Maart 1947, werden enige bijzondere camera's in de V-2 gemonteerd om op een hoogte van niet minder dan 170 km een foto van de „planeet aarde" te maken. Het is de eerste foto, die door aardbewoners van hun eigen hemellichaam werd gemaakt. Aan de gekromde horizon ziet men duidelijk, dat de aarde bolvormig is.

Uit de vele verrassende gegevens, die de V-2 onderzoekingen hebben opgeleverd, is hier een kleine greep gedaan.

De resultaten van latere vluchten zijn nog niet bekend; de wetenschap vervrien-delijk verzoek. Toen zette wacht ze met ongeduld. Grootse plannen zijn voorbereid. Nieuwe raketten, die en nog grotere hoogte zullen kunnen bereiken, worden in Amerika geconstrueerd.

Berekeningen hebben bewezen, dat een raketreis naar de maan reeds tot de mogelijkheden behoort. Zal de droom van Jules Verne binnenkort toch werkelijkheid worden?

Tom Poes op avontuur in de Tovertuin

Heer Bommel klom uit de wagen en liep achter Tom Poes aan om naar binnen te gaan. Maar Tom Poes hield hem terug. — Wacht eens even, zei hij. Ik hoor iets! Er komt iemand aan. Hij had gelijk. In de deuropening verscheen een klein oud vrouwtje, dat hem met een vriendelijke glimlach aankeek.

— Ach, zei ze met een bevend oud stemmetje, ik wist, dat de wagen deze keer niet leeg terug zou komen! Hij is veel eerder thuis dan anders! Ach, wat ben ik daar blij om! Dit is het ogenblik waar ik al zeven-en-negentig jaren op gewacht heb. Met iedere volle maan heb ik hem weggestuurd, maar steeds is hij weer leeg teruggekomen! Ach...... komt toch binnen!

Heer Bommel klom het trapje op, gevolgd door Tom Poes. — Wel, wel, bromde hij, dat is een aardig oud vrouwtje. Wat heeft die er aan om toverwagens uit te sturen?

Hij stapte de kamer binnen en maakte een diepe buiging.

— Mijn naam is Ollie B. Bommel, zei hij, en dit is Tom Poes! En we zijn erg benieuwd waarvoor U ons nodig hebt.

-- Ik heet Anne-Miebetje, zei het oude vrouwtje. Het is me heel aangenaam kennis met jullie te maken. Ja, ik zoek al zevèn-en-negentig jaren naar iemand, die dapper en moedig en ondernemend is en daarom heb ik die toverwagen er op uit gestuurd. Ik dacht, dat iemand, die moedig genoeg zou zijn om er in te klimmen en mee te rijden, net degene zou zijn, die ik gebruiken kan!

—We zijn tot uw dienst, zei Tom Poes. We zijn moedig en sterk en ondernemend.

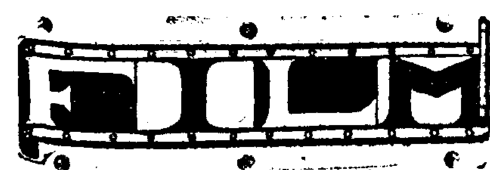
— Wacht even, zei het vrouwtje. Het is een gevaarlijke opdracht. Als het zo eenvoudig was, zou ik het zelf wel kunnen opknappen en had ik niet zeven-en-negentig jaren hoeven te wachten totdat er eens iemand met mijn toverwagen mee zou komen! Maar komt toch binnen, dan kunnen we verder praten.

Bienvenue !

Avec le plus grand plaisir, nous souhaitons la bienvenue à l'équipe Haitienne, qui se trouve actuellement sur noile.

Nous espérons, que cette visite de nos amis Haitiens intensive les relations d'Amitié entre Curaçao et Haiti.

Et quand ils partiront pour leur pays natal, nous sommes bien surs, qui ils seront trés hereux de leur voyage et de leur séjour parmi nous.

In **Cinelandia** draait tijdens het weekeinde „Secret beyond the door" (het geheim achter de deur) een spannende film met een bevredigende oplossing, alhoewel het er eerst niet naar lijkt. Michaël Redgrave als Mark wordt beheerst door een jeugdcomplex, die hem drijft tot de hobby van het verzamelen van authentieke moordscenes. Een dure en gruwzame grap. Zijn huis gaat dan ook gebukt onder de hypotheken en de toeschouwers onder de lugubere sfeer. Joan Bennett wordt via koude en warme stralingen, die over haar rug tippelen, op slag tot in haar gebeente verliefd op Mark. Het wordt een vreemd huwelijk, hetgeen begrijpelijk is gezien de mans gekke streken. Het is maar goed, dat de liefde er diep in zit bij Celia oftewel Bennett. Na dreigend gemanoevreer met een worgdoek en een fikse brand met veel rookontwikkeling raakt Mark zijn complex kwijt en viert het echtpaar de vreugde hierover op een kolossale hangmat ergens in Mexico. Marks' vreemde handelwijze wordt nog meer benadrukt door een eigenaardige zoon, die paps van moord op mams beschuldigt en een soort gouvernante, die ook zwaar verliefd is op Mark, maar er geen oplossing voor weet. Deze laatste dame legt op alle fronten het loodje en zwerft waarschijnlijk nog met een gebroken hart in Hollywood rond. Alle vreemdigheid bij elkaar genomen is het toch interessant deze rolprent te zien. Er zit spanning in en veel stof tot napraten of zo iets in het werkelijke leven ook wel gebeuren kan.

Even lachen: Voor degenen, die geen romanliefhebbers zijn noch de voorkeur geven aan dramatische filmen, biedt **Roxy** gedurende dit weekeinde een pracht gelegenheid of zich even te gaan amuseren.

De bekende en doorh het volk van Curaçao geliefde komieken Bud Aboot en Lou Costello treden op in de film **„Buck Privates Back Home".**

Het verhaal speelt zich af tijdens de oorlogsjaren en in de film kunt gij zien hoe deze komieken in dienst gingen, wat zij allemaal tijdens deze beruchte jaren doorleefd hebben en tenslotte noch hun laatste avonturen bij het verlaten van de militaire dienst.

Oom Abbott heeft een klein meisje van een jaar of zes aangesmokkeld en raakte hierdoor in grote moeilijkheden.

Inderdaad, voor degenen, die van deze komieken houden, biedt Roxy een pracht kans om zich kostelijk te gaan amuseren.

GALLANT JOURNEY.

Gisteren avond draaide bovenstaande film in theater „West-End".

De film is het verhaal van de eerste bestuurbare vlucht door John Montgomery.

Verschillende mooie episodes maken de film tot iets aparts. Vooral de taaie volharding van John, die door alle mensen voor een gek gehouden wordt, en tegen alle verwachtingen in, toch op het einde slaagt in zijn pogingen; verdient ons aller bewondering.

Zoals het meestal gaat betekent het slagen van Montgomer zijn dood. Op een zijner vluchten wordt hij luchtziek en stort naar beneden. Zijn medespeelster (Janet Blair) vertolkt haar rol meesterlijk. Zij beeldt uit de toewijding van de vrouw, de liefde voor haar uitverkorene. Met trots herhaalt zij de laatste woorden van haar overleden echtgenoot: „Achter de wolken zal ik Koning wezen".

Wij kunnen de bioscoopbezoekers deze film ten zeerste aanbevelen.

BERKENVELD †.

Als een donderslag bij heldere hemel trof ons het bericht van het tragisch overlijden van de jeugdige Eligius Berkenveld, die hedenmorgen omstreeks negen uur in de ouderdom van 29 jaar en voorzien van de H. H. Sacramenten der Stervenden door God tot Zich geroepen is.

Curaçao, en in het bijzonder de Surinaamse gemeenschap verliest in hem een ware vriend.

De heer Berkenveld, actief lid van de voetbalvereniging Transvaal, is in de sportwereld zeer zeker geen onbekende. In de toer, welke Curaçao in 1946 naar Nederland maakte, alsmede in de vorige trip naar Costa Rica, bezette deze talentvolle speler de linksbuiten plaats van het vertegenwoordigende Curaçaose elftal.

Tragisch was wel de omstandigheid, dat hij vorige week het voornemen heeft gemaakt, juist vandaag met verlof naar Suriname te vertrekken. De overledene laat een vrouw met een kind achter. Aan de familie betuigen wij — en met ons allen op ons eiland vertoevende Surinamers — onze diepgevoelde condoleances.

STICHTING VOOR RECLASSERING EN KINDERBESCHERMING OP CURAÇAO.

Het Bestuur van bovengenoemde Stichting verzoekt mede te delen, dat in verband met de tijdelijke afwezigheid van Rabbijn Is. Jessurum Cardozo met ingang van heden het Voorzitterschap wordt waargenomen door de Zeereerw. PaterCl. M. Lamers, Pastoor van Janwé (telefoon 5365) die ook tot nadere aankondiging alle aangelegenheden het Reclasseringswerk betreffende, zal behandelen.

EX LIBRIS TENTOONSTELLING.

Boeken verplaatsen ons in de dingen mooier zien, dan zij in werkelijkheid zijn, aldus luidt een bekend gezegde van de dichter Kloos en aan deze woorden moesten wij denken, toen wij gisteren in de leeszaal van de gouvernementsbibliotheek waren, waar een bescheiden tentoonstelling gehouden werd van enkele „Ex-libris" ontwerpen. Daarnaast zal het bezoeken van die tentoonstelling de belangstelling kweken voor het goede boek. Wie de laatste tijd de statistieken van de uitleencijfers van de gouvernements boekerij in ons dagblad gevolgd heeft, moet tot de verheugende conclusie gekomen zijn, dat Curaçao meer leest en zelfs worden meer andere boeken dan detective- en cowboyromans gevraagd.

Dr. Goslinga, die de tentoonstelling opende, wees in het begin van zijn toespraak op de betekenis van het goede boek en op deze tentoonstelling, die de particulieren moest aansporen niet alleen boeken te lezen, maar ook te kopen. Boeken zijn een kostbaar bezit, niet alleen voor de kopers, maar ook voor het nageslacht.

Met een uitnodigend gebaar wees spreker daarbij op de ongetwijfeld kostbare boekenrij in het vertrek. Na enkele woorden van dank gesproken te hebben tot mej. Sprangers, die deze tentoonstelling in korte tijd in elkaar gezet heeft, verklaarde dr. Goslinga de tentoonstelling voor geopend.

Wij willen van de gelegenheid gebruik maken onze lezers te wijzen op de prachtige aanwinst van de bibliotheek, zijnde de uit 24 delen bestaande encyclopaedie „Brittannica" en het uit even vele delen bestaande Nederlands woordenboek, dat zijn eerste deel in 1882 zag verschijnen. Inderdaad een kostbaar bezit en wij, die een diep ontzag koesterden voor van Dale's woordenboek, werden wel wat verlegen, toen wij de omvangrijkheid gingen vergelijken met de omvangrijkheid van dat monumentale werk van de Vries en Te Winkel.

Nadat mej. Sprengers enkele bijzonderheden verteld had over het ontstaan en gebruik van „ex-libris", bezichtigde het niet talrijk gezelschap de werkelijk interessante tentoonstelling.

POSTERIJEN OP TWEEDE PINKSTERDAG.

Op tweede Pinksterdag bestaat er voor het publiek gelegenheid zegels te kopen en brieven te posten tot uiterlijk 9.30 v.m.

DE GEZAGHEBBER VAN ARUBA

roept sollicitanten op voor de betrekking van Klerk op het Gezaghebberskantoor.

Vereisten: Mulodiploma met enige jaren kantoorervaring, H.B.S. of A.M.S. diploma of daarmede gelijkstaande opleiding.

Aanvangsalaris ongehuwden f. 3576.-- per jaar inclusief toelagen.

Eigenhandig geschreven brieven te zenden aan de Gezaghebber vóór 22 Mei a.s.

BEKENDMAKING!

INSPECTIE DER BELASTINGEN

Degenen die in de Gouvernements-bergplaatsen goederen langer dan dertig dagen in tijdelijke opslag hebben, worden voor de laatste maal verzocht, binnen een week daarover te beschikken. Indien aan dit verzoek niet wordt voldaan, zal de Administratie der Belastingen tot verkoop dier goederen overgaan.
Een opgave van de opgeslagen goederen ligt in het Gouvernements-entrepot te Scharloo ter inzage van belanghebbenden.

Willemstad, 13 Mei 1948.
De Inspecteur der Belastingen.

Departement van Onderwijs en Volksontwikkeling.

Examens Boekhouden, Nederlandse, Engelse en Spaanse

Handelscorrespondentie (uitgaande van de Ned. Associatie voor Practijkexamens, Amsterdam), te houden op Curacao de 15de en 16de Juni 1948.

Aangifte van candidaten tot en met 31 Mei e.k. ten Departemente van Onderwijs en Volksontwikkeling onder overlegging van een geboorte of identiteitsbewijs en gelijktijdige storting van het examengeld ad f. 12,50. 2-1

Wat men dan Amerikaans imperialisme noemt......

Op een Europees-federalistische vergadering in Rotterdam heb ik mij die uitdrukking veroorloofd: „Wat men dan Amerikaans imperialisme noemt". Begrijpelijkerwijs is De Waarheid daar „ingekommen", en ze heeft mij, in een overigens welwillend gesteld artikel, verdacht van overmatige sympathie voor de „dollar-diplomatie". Het is misschien goed, hier op terug te komen, al zal het ook ditmaal nog bij enkele algemene opmerkingen moeten blijven.

Het woord „imperialisme" — evenals zovele andere in onze tijd — heeft meer dan één betekenis, en dat verklaart ten dele de veelvuldige misverstanden. Men schermt er graag mee, men laadt het met hartstocht en ressentiment, maar vergeet zich rekenschap te geven van de precieze draagwijdte in een concreet geval.

In hoofdzaak kan men hier onderscheiden tussen twee grondbetekenissen: de „historische" en de Leninistische. Vele geschiedschrijvers gebruiken het woord in de oorspronkelijke, taalkundig voor de hand liggende zin van: „het bouwen van een wereldrijk", terwijl de communisten, zich baserend op Lenin's beroemde brochure Het Imperialisme als laatste Phase van het Kapitalisme, uitsluitend denken aan de politiek-economische expansie van een kapitalistisch land in doodsnood.

De Russische conceptie.

Hoe staat het nu, wat dit betreft, met Amerika... en met Rusland? Wanneer men zich de vraag stelt: „Waar smeedt men plannen voor de vestiging van een wereldrijk, in het Kremlin of in het Witte Huis?" — dan is het antwoord duidelijk.

Dat de U.S.S.R. een groots opgezette wereldpolitiek voert, dat het een „imperium" maakt, met Moskou als centrum, met „randgewesten", „invloedssferen" en een uitstraling tot in alle uithoeken der aarde — dat staat vast.

De Russen hebben ongetwijfeld een conceptie in hun hoofd. Ze geloven, dat hun sociale heilsleer de arbeiders van alle landen eens bevrijden zal, en dat ze de pioniers zijn van een nieuwe wereld. Ze worden gedragen door hun „mythe", evenals de Spanjaarden in de zestiende eeuw, wier nederlagen en successen gelijkelijk kunnen worden verklaard door een fanatiek geloof, dat hen tot grote dingen inspireerde, doch hen tevens blind maakte voor de werkelijkheid van anders-geaarde samenlevingen. Wanneer men spreken kan over een Spaans-katholiek „imperialisme", dat werkzaam was, zowel in de Nederlanden als in Zuid- en Midden-Amerika, dan mag men ook de term „Russisch-communistisch imperialisme" rustig gebruiken. Hier is inderdaad sprake van een zeer vitale gedrevenheid tot expansie — in beide gevallen met een „religieuse" achtergrond.

Iets van dien aard vindt men in de Verenigde Staten stellig niet. Wat opvalt in de Amerikaanse buitenlandse politiek is juist een eigenaardig gebrek aan visie. Truman heeft niets van het mensen-type, dat grootse ondernemingen uitbroedt. Niemand gelijkt minder dan hij op de „zeer katholieke koning", die een Pizarro of een Cortès uitstuurt om heidenen te gaan bekeren, en fabuleuze rijken te gaan toevoegen aan de vorstelijke kroon. Slechts een kleine groep in Amerika droomt serieus van een stelselmatige verbreiding der „democratie" en van de „Amerikaanse levenswijs", al gaan er af en toe stemmen op, die eisen, dat de Regering principieel moeite zal doen om „nieuwe vrienden voor het kapitalisme te winnen". Van een imperialistische „ideologie" — dat wil zeggen: van een „mystiek", die een imperialistische practijk zou kunnen dragen, inspireren en fanatiseren — is geen sprake.

Om die reden is de Amerikaanse politiek van nature ook niet agressief, niet op veroveringen uit. Ja, ze is niet eens anti-Russisch op anti-communistische gronden. Zelfs voorstanders van een preventieve oorlog in de V.S. gebruiken niet of nauwelijks het argument (dat de Russen steeds bij hen vermoeden en veronderstellen), als zou „het bestaan alleen al van een communistische staat een bedreiging voor het Amerikaanse kapitalisme zijn". Deze overweging is bij de Amerikanen zeldzamer dan men denkt. Juist de meest „harde" dan men denkt. De Amerikanen zijn bang voor de Russische — niet voor de communistische expansie, voor het Russische potientieel, voor de snel groeiende Russische bevolking, enz. Maar het ideologische element speelt bij hen slechts weinig mee. Ze beschouwen (misschien ten onrechte) de Amerikaanse arbeiders als immuun voor de communistische propaganda.

Steunpunten.

Wanneer men dus meent, dat „imperialisme" betekent: „het bouwen van wereldrijken", en als men gelooft, dat niets groots gebouwd wordt zonder fanatisme — dan is er stellig niet veel gevaar voor een Amerikaanse imperialistische expansie. Het isolationisme is in de V.S. zeker een natuurlijker „verleiding", dan het imperialisme.

Wel echter kan men zeggen, dat de tegenwoordige ontwikkeling van de internationale politiek, met haar scherpe tegenstellingen, wederzijds een frontvorming ten gevolge heeft, en dat iedere frontvorming, iedere voorbereiding op een mogelijk conflict, moet leiden tot het zoeken van „steunpunten", het beveiligen van „invloedssferen" en zelfs tot het aanleggen van „verdedigingsgordels" op andermans grondgebied: de Denen hebben er op Groenland het hunne van gemerkt. Doch zelfs dat betekent nog geen politiek van wereldbeheersing. De Amerikanen willen Groenland niet „inlijven", en, bij een ontspanning der verhoudingen, zouden ze hun greep op het Deense eiland zonder hartzeer loslaten.

Zelfs in een land als Griekenland, waar de beide wereldmachten het sterkst op elkaar botsen is de Amerikaanse strijd tegen de communisten geen godsdienstoorlog, maar een veiligheidsmaatregel. De Amerikaan vindt de communisten krankzinnig, maar hij heeft geen behoefte, ze te genezen. Hij wil alleen maar niet in de rug worden geschoten. Ook als hij, in een verdeeld, machteloos Europa, reactionnaire, fantasieloze dikwijls hardhandige politiek voert, blijft hij van aanleg defensief in het politieke. Hij wil geen bekering of ketterjacht: hij wil rust hebben en zaken doen. Hij heeft noch de behoefte, noch de kaders, om de wereld te gaan beheersen. Het liefst zou hij met iedereen (hoe ook gezind en hoe ook geregeerd) business bedrijven. Het ABC van een politiek imperialisme moet hij nog leren — voorlopig zit hem het „no entanglements" diep in het bloed.

Een ander gevaar.

Hoe staat het echter met zijn economische „imperialisme"?

Hier ligt inderdaad het grote gevaar, al is het dan geen gevaar, dat zich manifesteert door partij-politieke kolonisatie.

Wij noemen hiervan een drietal voorbeelden. Ze zullen aantonen, hoe de Amerikaanse penetratie (ook al is ze in eerste instantie vrij van iedere ideologische bijbedoeling) in haar uitwerking toch dieper gaat ingrijpen dan de bedoeling was.

In de Tribune des Nations van 7 November 1947 behandelt de economische kroniek de Amerikaanse hulp aan Griekenland. De schrijver vertelt, hoe reeds in 1940 de witte steenkool van het Achelloosstroomgebied (benevens een aantal industrieën in die streek) zijn overgegaan in handen van een Amerikaanse trust, de „Hugh Cooper & Co. Chemical Construction Cooperation", en hij vervolgt:

„Volgens die overeenkomst (art. 52 — 62) zal de trust het recht hebben om industriële complexen te stichten voor de vervaardiging van stikstofhoudende producten, synthetische ammoniak, salpeterzuur, aluminium, magnesium, nikkel, lood, tin en blik. De artt. stipuleren, dat de trust prioriteitsrechten heeft op de gehele ijzererts-productie en op alle daartoe benodigde grondstoffen, en dat deze zelfs kunnen worden gevorderd. Eveneens heeft de trust het recht om grond te onteigenen voor de stichting van fabrieken e.d., om protectionnistische rechten op te leggen ter wering van overeenkomstige buitenlandse producten, zijn kapitaal te bewaren in vreemde deviezen, zich niet te onderwerpen aan valuta- of andere restrictieve maatregelen, vrij te zijn om zijn producten te verkopen, in Griekenland of in het buitenland, in onbeperkte hoeveelheden en volgens zijn volstrekte wil". Volgens art. 53 kunnen de industriële inrichtingen „met al hun bijgebouwen en dépendances", nooit eigendom worden van de Griekse staat, noch gevorderd worden of onteigend".

Tot zover de Tribune des Nations, die naast de genoemde afspraak nog de zeer bezwarende voorwaarden legt, waaronder Griekenland thans de bekende 35 millioen dollars ter hulpverlening krijgt. Wanneer deze informaties juist zijn — wat betekenen ze dan? Ze betekenen: kolonisatie, in optima forma. En dan wordt het duidelijk, waarom de politieke consequentie ook niet op zich kon laten wachten.

Wanneer een land zúlke belangen heeft bij de gang van zaken elders, zal het vrijwel genoopt zijn, daar „de orde" te bewaren. Dan komt naast het motief dat wij zoëven noemden (afweer tegen Russische expansie) een ander motief in het spel: beveiliging van kapitalistische belangen. Het spreekt daarbij van zelf, dat Amerika hierbij in eerste instantie alle patriotten tegenover zich krijgt, en alleen „betrouwbare" steun ontvangt van de reactionnaire bezitters.

Waartegenover intussen weer staat, dat ook anderen, uit het politieke centrum en zelfs uit de democratische linkerzijde, tot wanhoop gebracht door Russen en communisten, tóch misschien weer, in arren moede, geneigd zijn, „de Amerikaanse partij" te kiezen. Zo wordt het openbare leven verscheurd tot een burgeroorlog tussen twee onaanvaardbaren.

Nog een andere consequentie willen wij echter trekken uit het Griekse voorbeeld. Waarom slaagde hier de Amerikaanse penetratie zo volkomen? Omdat Griekenland zelf een weinig geëvolueerd land was, slecht geregeerd en meestal corrupt, te zwak om op eigen kracht zijn hulpbronnen te exploiteren. Hier kan de ondernemingsgeest der Yankees inderdaad een economisch-progressieve rol spelen door eindelijk de bodemschatten productief te maken. Men kan betreuren, dat het buitenlandse kapitalisme deze taak vervult, maar in elk geval: ze moest vervuld worden.

Met andere woorden: het Amerikaanse imperialisme is hier de vrucht van Europese krachteloosheid. Op een sterk, welvarend en vooruitstrevend gebied heeft een vreemde mogendheid veel minder vat hier worden de kansen op kolonisatie vanzelf geringer. Daarom is het voor ons niet zo belangrijk, de Amerikanen hard te vallen over hun „imperialisme". Positiever is het, te zorgen, dat wij uit eigen kracht gelegenheid vinden om het werk van economisch herstel en ontsluiting te verrichten, óók in de armere landen. Doch daartoe is stellig Europese samenwerking nodig.

In dit zelfde licht willen wij het tweede voorbeeld bekijken: Duitsland. Het Duitse kapitalisme is klaarblijkelijk gebroken. Toch zal er geproduceerd moeten worden, en wel een volgens bepaald systeem.

Dit systeem kan communistisch zijn, en dat betekent: Russische overheersing. Het kan ook kapitalistisch zijn, maar dan brengt dat een Amerikaanse hegemonie met zich mee, want het kapitaal moet ergens vandaan komen, en wie kan het anders leveren dan Amerika? Hetgeen alweer betekent: de kolonisatie van een stuk-Europa door de Verenigde Staten.

De derde weg.

Nog eens: laten we niet losbarsten in woordenrijke verontwaardiging. Het is de schuld van de Amerikanen niet, dat ze momenteel de enigen zijn, die geld te missen hebben. Het ligt ook voor de hand, dat ze hun dollars niet willen beleggen in een gebied, dat hun morgen politiek ontglippen kan. Het is daarom niet anders dan logisch, dat een kapitalistische oplossing van het Duitse vraagstuk tevens onafwendbaar een Amerikaans-imperialistische oplossing moét zijn.

Doch de vraag is slechts, of wij ons bij deze logica moeten neerleggen. Of Europa geen „derde weg" kan wijzen. Of wij Duitsland niet weer economisch op gang kunnen krijgen, zonder te vervallen in Amerikaanse of Russische, kapitalistische of staats-socialistische suprematie. De „derde weg" van een radicale internationalisering, die niet slechts het „overwonnen" Duitse potentieel zou moeten omvatten, maar tevens dat der overige Europese landen. De weg der Europese Economische Unie.

Slechts een verenigd Europa zou Duitsland weer op de been kunnen brengen, en zou met buiten-Europese machten kunnen onderhandelen, zonder in een positie van afhankelijkheid te geraken.

Het derde voorbeeld, dat wij aanstippen is dat van onze filmindustrie.

Het zal elk onzer opgevallen zijn, hoe sterk het artistieke peil der bioscoopprogramma's in de laatste tijd is gedaald, en hoezeer tevens de Europese (met name de Franse) film verdrongen wordt door de Amerikanen.

Natuurlijk, wij willen in deze zaken geen Europees nationalisme bedrijven, en alles verwerpen wat van de Overkant komt. Ook Hollywood heeft gelukkig nog zijn Frank Capra's... al is er stellig een verzengende wind van sociaal conformisme over de studio's gestreken. Niettemin: wij zijn ook in dit opzicht niet contra de Amerikanen, maar wél pro Europa. En het feit ligt er, dat de prachtige Franse film-productie bedreigd wordt met de ondergang; nog onlangs heeft het Parijse dagblad Combat daar in een reeks artikelen de aandacht op gevestigd.

Wij weten maar al te goed, dat de film Amerika's tweede industrie is... waarmee haar economische (en dus politieke) macht meteen getekend wordt. Wij weten, hoe bedenkelijk de voorwaarden van het accoord Blum-Byrnes op dat punt luidden, en hoezeer verschillende Europese Regering (ook de onze) zich hebben verplicht om onze bioscoop-markt te laten overstromen met allerlei Amerikaanse rommel. En dan vraagt men zich af: wat is dit nu? „Cultureel imperialisme?" Neen, stellig niet! Niets ligt de Yankees verder dan ons met hun films te willen „beschaven" of „bekeren". Ze zijn eenvoudig een jonge economische macht, die snel om zich heen moet grijpen, om niet te stikken in te weinig afzetgebied. Maar dat de gevolgen hiervan ook politiek en zelfs cultureel (of: anticultureel) kunnen zijn dat laat zich horen.

Onze conclusie? Wij formuleren haar aldus.

Met de Amerikanen is stellig te praten. Zakelijk, want die taal verstaan ze. Hun internationale optreden wordt niet vertroebeld door „imperialistische" heersers- of kruisvaarders-dromen. Maar wanneer wij hen willen ontmoeten als partners en niet als slachtoffers, dan moeten wij ons sterk maken. Sterk met de enige kracht die wij nog ontplooien kunnen: de kracht van onze Europese eenheid.

Deze is urgenter dan ooit.

V.N.

Op de rand van de Vesuvius

Klipgeitende berggidsen

Duel Nederlanders-Amerikanen

— Wij weten van Sint Paulus dat het dwaasheid is, op zijn zwakheden te roemen, maar toch, gunt u ons voor één keer dat kinderlijk genoegen: twee Amerikaanse mariniers, zonen van die helhonden, dat heldenvolk, dat de pacific veroverde, strandden in het zicht van de krater, maar drie Nederlanders, dat volk van klei en klompen en taaiheid, hebben de tocht volbracht, zij het met levensgevaar. Doch laat ons regelmatig vertellen.

Wij hadden gehoopt, dat Napels ons wat vriendelijker toeschijnen zou, die Zondagmorgen, en aanvankelijk deed de zon het beste verwachten. Omdat we echter de juiste stemming maar niet te pakken konden krijgen, besloten we nog die eigen dag de Vesuvius te gaan beklimmen.

We hebben er heus serieus over gedacht, dat geheel op eigen houtje en te voet te doen. Het lijkt immers zo simpel, zo geheel onder het bereik van uw hand en wat weten wij, laaglanders, tenslotte van bergen af?

We hebben een ingeboren wantrouwen tegen gidsen en een even groot en vaak misplaatst zelfvertrouwen, dat we het wel klaren zullen. Maar toen bij informatie beek dat daartoe in ieder geval de dag te kort zou zijn, namen wij het treintje naar Pugliano, vlak bij het antieke en door diezelfde Vesuvius bedolven Herculanum, waar we twee uren zouden moeten wachten op het bergtreintje, dat ons op de Vesuvius moest brengen.

Markt in Pugliano

Het was zoals we zeiden, Zondag en dus was het in Pugliano markt. Dit „dus" zullen onze goede lezers in het brave Nederland niet begrijpen en maar matig kunnen appreciëren, maar een eeuwenoud gewoonte-recht heeft hier an heel veel dingen de santie der vanzelfsprekendheid gegeven, ook aan dingen, die bij ons verkeerd of zondig zouden schijnen, maar het hier absoluut niet zijn. Markt in Italië wil zeggen: een uitstalling op straat van alle denkbare en ondenkbare, verkoopbare en onverkoopbare, rommel en hic et nunc van alles wat er rest van dé Amerikaanse bezetting Amerikaanse sigaretten, Amerikaanse blikken, Amerikaanse, broeken, truien overhemden, nieuw, hersteld, gedragen, opgelapt, voor de zoveelste maal van eigenaar veranderd, maar altijd nog goed genoeg om een paar jaar mee te gaan en gedurende die tijd weer telkens van eigenaar te verwisselen. Men koopt er zowel vogelkooitjes als kerskribben en bontmantels en de dame die daar staat met die bontmantel aan, hoort er heus voor de volle 100% bij, bij de markt, want haar mantel is te koop. Levendig, schilderachtig en rumoerig is zo'n markt altijd, maar prompt 1 uur wordt zij opgerold, de Zondag is voorgoed begonnen. Wij hebben dan nog een uur te wachten tot het bergtreintje komt en inmiddels zien de wolken kans zoveel van de Golf van Napels en tevens van de Vesuvius te verhullen, dat we elkaar eens even aankijken om te zien of het nog wel zin heeft.

„Het zal bar koud zijn daarboven", zegt er één en wij hebben niet de minste moeite dat te geloven, zo koud is het hier inmiddels beneden al geworden.

Het treintje is op tijd en behalve de Italianen, die onderweg blijken uit te stappen, omdat zij op de berg wonen, zijn we met vijf passagiers, twee Amerikaanse mariniers en wij drieën. De conducteur doet ons getrouw verslag van de bezienswaardigheden en de lavastromen links en rechts, van hun ouderdom en de verwoestingen, die zij aanrichten: hij geeft ons een sinaasappel en wij hem een sigaret en dan komt de aap uit de mouw in de vorm van souvenirs uit zijn jaszakken. Natuurlijk lopen wij erin en kopen lava en bergkistal, ons niet realiserend, dat wij een uur later karrevrachten vol lava en kleine venijnige steentjes in onze schoenen en tussen onze tenen zullen hebben voor minder dan niets. Na een half uur wordt het treintje omhoog geduwd door een tandradbaan, de helling wordt 25 tot 30 graden, wij beginnen geïmponeerd en bevroren te worden. Aan de laatste halte zijn twee gidsen ingestapt, die zich niets van ons aantrekken en waarvoor wij nog steeds dezelfde ingeboren afkeer voelen.

Kom mee!

Maar aan het eindpunt worden wij met één resoluut gebaar gerequireerd.

„Kom mee", zegt de snorrebaard, die zich van ons blijkt te hebben meester gemaakt.

Welnu, dat moet hij weten, als hij voor ons uit wil lopen; wij hebben hem niet nodig en nog minder gehuurd en dat kleine eindje van hier tot de top kunnen we heus zelf wel klaar spelen. Onze oude ijzervreter zet er een tempo in van geweld en dat doet ons goed, we willen ons warm en moe lopen na zoveel kou en zo lang wachten.

De weg die naar boven voert, is een door de gidsen in de lava uitgegraven zigzagpad, sinds bij de laatste uitbarsting in 1944 van de kabelbaan, die toen naar de top voerde, niets anders rest dan een massa verwrongen en verroest ijzer, staal en draad.

„Wat een onzin ook", durven wij denken, „maar ja, voor 1940 waren we natuurlijk zo verwend, dat we dat laatste eindje niet meer klimmen konden".

Langzaam worden wij warm. **Onze gids rent door, onvervaard**, onvermoeibaar, zonder één seconde tempo te verliezen. Wat vreemd, dit is echt nog niet zijn. „Duurt het nog lang, gids?" Hij bromt iets in zijn baard; geen tijd tot praten, er moet gewerkt worden. Vooruit dan maar weer. Hé, de wind is koud, maar inmiddels raakt onze lichaamstemperatuur op kookpunt. We beduvelen elkaar: moe, welnee, hoe kom je erbij? Terluiks een blik naar boven. Maar nu zie ik de top helemaal niet meer en twintig seconden geleden scheen hij zo dichtbij, dat het leek of we er waren. Volhouden maar, niets laten merken, je groot houden. Waar zijn die Amerikanen? O, daar komen ze aan, beneden ons met die andere gids; wij zijn een bergflank voor. Verduiveld wat is dat lastig: telkens brokkelt die vervloekte lava onder je voeten af, net als je je af wilt zetten. Oppassen jongens, hierover springen, je kunt je niet afzetten, laten vallen maar. Bruusk keert de gids plotseling om: de weg is weg, verdwenen, de regen heeft hem uitgeraderd. Een andere weg dan maar, er is er gelukkig nog één.

„Hé gids, hoe oud ben je eigenlijk?"

„Zeventig jaar, mijnheer".

70 Jaar en zoveel jeugdig vuur, moeten wij ons dan laten kennen? Inderdaad, wij moeten ons laten kennen, wij kunnen niet meer. Niet alleen, dat we onze kleren kunnen uitwringen, maar ons hart bonst als een stoomhamer, onze adem fluit, we moeten rusten, even maar. Wanneer we een halve minuut staan uit te blazen, dringt het tot ons door, dat het levensgevaarlijk is wat we nu doen.

„Niet gaan zitten, man, loop langzaam door, de wind snijdt zo gemeen, hij snijdt tot op het merg van je botten. Moet je longontsteking oplopen?"

Vooruit dan maar weer, want opgeven, dat nooit, daarvoor zijn we te taai van geest, we zijn uit de klei.

Sneeuw.

Het begint te sneeuwen. Van Napels is niets meer te zien, van de Golf niet meer, van de Vesuvius zelf bijna niets meer. De sneeuw plakt op onze gezichten, kleeft op onze oogharen en de wind snijdt, snijdt met duizend scherpe mesjes door de kleren heen tot op onze doornatte lijven. Toch volhouden, het moet, het kan niet meer zijn. Het is nog wel ver, het is nog bar ver. Wanneer de eerste zwaveldampen ons tegelijk met de flarden sneeuw en slierten woken onbarmhartig om de oren slaan, willen we voorzichtig de adem inhouden, die dampen mochten eens schadelijk zijn. Er is hier niets in te houden, er is hier alleen vol te houden, door te zetten, hoe dan ook, tot de laatste druppel zweet. Onze benen trillen, de knieën knikken verraderlijk, wij zijn ons stuur en onze zelfbeheersing en ons zelfvertrouwen kwijt, maar de gids, klimt onverstoorbaar als een berggeit en wij hollen achter hem aan, overwinnen of sterven.

Het was hels en zonder overdrijving bijna sterven geworden. Want toen we eindelijk de top bereikten, greep ons de storm in zijn volle kracht. Er was niets waar we ons aan vast konden klampen, voor ons gaapte, onzichtbaar door mist en wolken en damp, de krater, achter ons was de helling zonder één uitsteeksel, waar we ons aan konden vastgrijpen.

We vormden een ketting, gaven elkaar een arm en kruipend over de grond, met onze nagels achter een puntig stuk steen, naderden we de kraterrand. Daar gingen we staan. Maar dat werd ons noodottig. Een nijdige rukwind wilde ons met geweld achterover gooien, tot het ergste geweid was lieten we elkaar los, grepen ons vallend aan de kraterrand. Een vloek en ik zag nog juist kans de gids te grijpen bij een flard van zijn jas. Toen bleven we naast elkaar gehurkt achter een rotsblok, liggend, ons verbergend voor die wind, die ons naar beneden wilde gooien, tot het ergste gewell was uitgeraasd. We keken elkaar even aan, lachten even, zoiets van: dat hebben we er weer afgebracht.

En toen zagen we dan ook werkelijk de krater, gedurende ongeveer één minuut, deze navel der aarde, de ingang van de onderwereld, groots, somber, onheilspellend en geweldig. We hadden ons niet laten kisten, niet halden ons niet laten kisten, niet door vermoeidheid, niet door angst niet door de gemeenste kou. En zowaar had ik ook nog kans gezien, zo tussen neus en lippen door het leven van de gids te redden.

We keken naar onze Amerikanen. Die lagen met hun gids vijftien meter naar beneden, achter een machtig rotsblok. Zij geloofden het wel. Zij hadden een hele oorlog en teveel stormen en zeeën over hun hoofden heen zien gaan, om hier ordinair te verongelukken door in een krater te waaien of hun nek te breken. Zij hebben de krater dan ook niet gezien.

Kunt u nu geloven, dat wij roemen wilden op onze zwakheden? Moe, maar een beetje trots zijn we de berg weer afgedaald en we zullen nooit meer beweren, dat je toch eigenlijk ook wel een berg kunt beklimmen zonder gids, zelfs niet zonder een gids, die je door een handomdraai en een stom toeval het leven redt.